

++++ בראשית
\$\$\$\$ שמות
ויוווי ויקרא
ממממ במדבר
זזזזז דברים
***** קלל

גיליון 00015

מחולק
חינם

הבה להבא

כתב עת לספרות עברית עכשווית וניסיונית

גיליון 00015: חורף 1-2020

$\frac{4}{102}$

עורך: עודד כרמלי

מערכת: יואב עזרא, ג'רמי פוגל, רעואל שועלי, סער יכין, גל עזרן,
עמנואל יצחק לוי, רועי כספי, נדב נוימן, נח אנגלהרד ושני פוקר

עיצוב: עידן אפשטיין (idannnn.com)

דימויים: אייל אליעזר (עמ' 18, 46, 47, 80) @eyaleliezer
שני רועה (עמ' 35, 39, 58, 73, 89) @shanee_roe

עריכה לשונית: אוריה פיציון

מו"ל: מקום לשירה

דפוס: אופסט א.ב.

כל הגיליונות להורדה: HavaLeHaba.co.il

פייס: הבה להבא | מייל: HavaLeHaba@gmail.com

גיליון זה רואה את האור בעזרת משרד התרבות והספורט

השירה העברית שנכתבת היום היא מהפכנית. סוף סוף אנחנו רואים דחייה של הקיום הקטן והחשדן, שמשקיף פסימית על החיים כמבעד לאשנב וגונב הנאות בורגניות כדי להתמודד עם כעסיו על הארץ ועל השמיים. סוף סוף אנחנו רואים חזרה אל הרוחני, אל עולם האגדה והחלום, אל התמונה הצבעונית, אל הפאר והתפארת, ובעיקר־בעיקר: אל האמת. אל השאיפה הבלתי מתמצלת לאמת שמעבר למאבקי הכוח – ואל האמונה ביכולתה של הלשון להתחכך בדברים.

אחרי שנים שבהן שירת עמיחי שוכפלה במחוזותינו כמו במכונת צילום – ואין זה חשוב אם היא קראה לעצמה "משיב הרוח", "ערס פואטיקה" או רוני סומק – דור חדש של משוררים מאמץ אבות ספרותיים כהורביץ והרץ, וולך ופגיס. צירופים כמו "בני־אדם פני־כפל" (שני פוקר), "מד זרם חולמני" (ספיר יונס) או "קריסטל־חבקים בלשוני" (גל עזרון) לא נכתבו בשפתנו מאז שנות השבעים של המאה שעברה. ואילו משוררים כמו רעואל שועלי, אייל שלום, תמר רפאל ונח אנגלהרד ממשיכים את דרכם של אבידן וויזלטיר דווקא. נמרוד ברכו – שכבר מזמן אינו בגדר "כותב שירים" מהזן הישן, הוא מיסטיקן שמלאכתו תורת הנסתר – כותב באצ"גית משונה, פנימית. שלא לדבר על האסכולה־של־איש־אחד יואב עזרא, שמדלג בקלילות מעל כל הגדרה הישר אל הנשגב, והוא מהיוצרים הניסיוניים ביותר שקמו לנו.

גם בפרוזה, שתמיד הייתה האח הקטן והאיטי של השירה, אנו עדים לתזוזה טקטונית. גל חדש של מספרים כמו רועי כספי ואמוץ גלעדי קורא תיגר על הנוסח הלעוס, המוסרני והצדקני, של "המצאות הישראלית". לא עוד סיפורי ילדות בקיבוץ, ילדות במעברה, ילדות בשנות החמישים, ילדות בשנות התשעים, ילדות קשה, ילדות מאושרת וכל שאר האינפנטיליזציה הזאת. מהדלת האחורית של הסיפורת העברית מתגנבות להן חזרה החרדה, הסטיה וההזיה. מהחלון כבר מציצים קפקא ובקט, וולף ושטיין, תמוז ויהושע המוקדם. השפה שוב חורקת את החריקה הישנה והטובה שמעידה על הפעלתם של גלגלי המוח.

אלא שכל ההברקות האלה מושלכות כפנינים לחזירים. הוצאה כמו "הקיבוץ המאוחד" עדיין תדפיס את ספרה השמיני של משוררת בינונית לפני שתסכין להדפיס משוררת גאונית וחדשנית כשני פוקר, שספרה "מחצית חביוני" הוא מספרי הביכורים המשמעותיים שהיו פה מאז ומעולם. מוסף כמו "תרבות וספרות" עדיין יעדיף לפרסם מסה בת תריסר חלקים של דן מירון על אגי משעול לפני שיקדיש מילה אחת למשיחיות הרכה של עמנואל יצחק לוי, לפני שיבין מילה אחת מהטריפים של נדב גוימן וסער יכין, לפני שיאזור אומץ לדרוך במעבדה הרדיואקטיבית של יונדב פרידמן, המשורר היחיד שכתב כאן על נגיפים, נשאים ואקספוננציאלים – שנים לפני שכולנו ידענו לדקלם מקדמי הדבקה.

6
102

7
102

וכשאלה כבר שולחים מבקר, הם שולחים את הסאחי באדם רן יגיל לכתוב על ספר הקאלט הפסיכדלי "תל אביב היא מים (ועוד מחשבות חופימיות)" של ג'רמי פוגל – שנה אחרי שהספר ראה אור בהוצאתנו וחצי שנה אחרי שחיסל מהדורה ראשונה. "ציניות", חרץ המבקר, כאילו אדם במצבו ההכרתי של פוגל מסוגל בכלל לציניות. עד מתי אנשים שלא מסוגלים להתעלות רוח, להתרוממות נפש, לאקסטזה דתית אמיתית, יניחו רק מפני שהם לא מסוגלים – שכל השאר מזייפים? רק מפני שהם לא מסוגלים להתרגש מעצם היש – שכל השאר משקרים? עד מתי אנשים חמורי סבר ימשיכו לנזוף בנו על עצם שמחת החיים?

זאת אפילו לא שמרנות, זאת אינרציה. שנות השמונים האיומות פשוט מסרבות להרפות ממוקדי הכוח. האם בני ציפר הוא מאסר עולם? לכמה שנים עוד נידונו לקרוא את אלי הירש? האם כל שיר חדש של יצחק לאור ראוי לדפוס? עד מתי אברהם בלבן ימשיך לשוטט בגינות – ומתי משהו יכנס פה לפרדס? שיריהם הראשונים של מישל פלצ'יק ועומרי דנינו – שנדמה כאילו צמחו מן הרוח, שהרי מאדמת הטרשים הזאת אין צומח – היו צריכים לחולל רעידת אדמה בישראל. ומה קיבלנו במקומה? עוד הספדים למתים. טוב שדור המדינה הולך לעולמו, אחרת לא היה להם במה למלא עיתונים.

הדור הספרותי החדש עולה על כל דור שהיה כאן בחמישים השנים האחרונות, אבל אין לו הד קלוש בתרבות הכללית. שומרי הסף משספים כל אדם בעל כישרון – ונושאים על כפיים כל אדם קל לסחיבה, כלומר משולל הכרה. ולא, זאת לא רק חבורת "הבה להבא". ברפובליקה ספרותית מתוקנת, דרור בורשטיין היה עורך את "תרבות וספרות", ומדי שבוע היה מתפרסם בו שיר פופ עצוב של אופיר נוריאל, כתב סתרים של דוד (ניאו) בוחבוט או בול על הלשון של נעה שחם. ובאותו מוסף מדומיין, במקום לקרוא שוב את הגיגיה של חביבה פדיה על אשכנזיותו של נתן זך, היינו נחשפים למגמות של ממש בספרותינו הנוכחית: רוחניות חילונית, ספרות מדעית, פסיכדליה, הפרקטליזציה של החוויה, שובו של הפנפסיכיזם והחלפת ה"עכשיו" וה"זה" של דור המדינה ב"לא" ו"דבר" – שהן אולי המילים החשובות ביותר בשירה העברית המתחדשת. תנו לאורין מוריס לכתוב. תנו למעין איתן, לשמעון אדף, לעומר ולדמן, לעודד וולקשטיין. הרשימה ארוכה. הכישרונות מצויים.

אבל כתבי העת – אסופות דפים לעת מצוא, שרק דבק חם מחבר ביניהם. הפסטיבלים – יאריציטים למתים. החוגים לספרות – חוגים לסוציולוגיה של הספרות. הפרסים – שחיתות של מרכז הליכוד. העורכים – פירגוני פייסבוק להשכרה. הסדנאות – תרמית פירמידה. הכתבים – לא יודעים ולא רוצים לדעת. והמבקרים – טלילה ציפר.

ספרותינו היא גחלילית בלוע קרנף. עלינו לעורר אותו או לעוף משם.

עצם היש

6	תשדורות מלוויין ריגול
20	יואב עזרא שלושה שירים
23	מישל פלצ'יק חמישה שירים
28	עומרי דנינו ארבעה שירים
32	רועי כספי אני הולך לבקר את (סיפור)
36	גל עזרן עבור שתעבור
40	רחל אהרוני שני שירים
44	רעואל שועלי אני כותב לאדם טוב ממני
45	סער יכין בריאה: חלום
48	אמוץ גלעדי שלושה סיפורים
52	עמנואל יצחק לוי שישה שירי איים
59	נדב נוימן אני אבלע אתכם אמרו המים
62	נמרוד ברקו שני שירים
64	עָלָם קציצות הן ירחים מבוהלים (סיפור)
66	שני פוקר שני שירים
68	אייל שלום אם הנס לא בבית
70	נח אנגלהרד מרלון ברנדו
72	תמר רפאל כלב מביט
74	ניצן לוביאניקר שני שירים
78	יונדב פרידמן שני יערים
82	העברגרד: ספיישל יונה וולך

את/ה כאן

נתניהו: יכולתי להרגיש הכי רע שאפשר.

משולם: ראש הממשלה, פתאום אתה עומד כמו ילד קטן בסינר לצוואר וחוזר על השאלה. מה עשית עם זה שואלים, לאן בזבזת את כל זה, היה לך סיכוי, ואתה תצטרך להתחיל הכול מחדש.

"רוצים לשתות משהו?" שאל נתניהו באדיבות. החוקרים סירבו בנימוס. הפעם היו אלה תת-ניצב אלי אסייג, מפקד היאל"כ (היחידה הארצית למאבק בפשיעה הכלכלית), ניצב-משנה יואב תלם וסגן-ניצב יורם נעמן. לצדם ישב גם יריב עמיעד, חוקר הרשות לניירות ערך.

זמן קצר לפני כן עצרה המשטרה את בעל השליטה בבזק, שאול אלוביץ', ואת שני אנשי הסוד של נתניהו: ניר חפץ ושלמה פילבר. החשד: אלוביץ' נתן לנתניהו להשתלט על אתר החדשות וואלה שבבעלותו, ולהטות את הסיקור לטובתו, תמורת פעולות שלטוניות שהיו שוות לבזק מאות מיליונים – אישור עסקת בזק-yes ועיכוב הרפורמה שאמורה הייתה להוזיל את מחירי הטלפון הקווי.

נעמן: מדוע אתה פונה לאלוביץ' כדי שיוריד כתבות שליליות העוסקות בכך וברעייתך?

נתניהו: היא יושבת ימים רבים בביתה. היא קוראת עיתונים. מה יש, אתה לא קורא?

נעמן: אלוביץ' הוא איש עסקים שאתה צריך לקבוע את גורלו.

נתניהו: היא רוצה וניל, הרבה וניל, תן לה וניל.

תלם: ניר חפץ מתאר ששרה ויאיר הזעיקו אותו לפגישה ב-2011, ויאיר ממש בסטרס על סף הרעד. הם ביקשו ממנו לגשת בדחיפות לאיריס אלוביץ' ולדאוג שהיא מוחקת את ההתכתבויות ביניהם.

נתניהו: היא לא נולדה אתמול, אם זה מה שאתה חושב.

תלם: חפץ מוסר שרעייתך ובנך ביקשו ממנו להיפגש עם פילבר, ומסרו לו שהוא צריך להפסיק את הסיוע לבזק לאור הפסקת היכולת להשפיע על וואלה.

תמלילי חקירות נתניהו – מסמך / גידי וייץ

-

ב-2 בינואר 2017 הגיעו חוקרי המשטרה בפעם הראשונה לבלפור. בכיר החוקרים היה מפקד יאח"ה, תת-ניצב כורש ברנור, ולצדו היו סגן-ניצב משולם ורב-פקד דני יפה. הם עלו לירושלים לאחר שגבו בחשאי את עדויותיהם של איל ההון ארנון מילצ'ן ויד ימינו הדס קליין. השניים סיפרו כי במשך שנים סיפקו לבני הזוג נתניהו קופסאות סיגרים יקרות, בקבוקי שמפניה ותכשיטים. האספקה התבצעה באופן חד-סטרי, בתדירות גבוהה, באמצעות שליחים ותוך שימוש בשמות קוד. בטרם הועברה הסחורה המבוקשת, היא הוצפנה בשקיות אטומות.

משולם: רעייתך קיבלה תכשיט בספטמבר האחרון בשווי של כמעט 11 אלף שקל.

נתניהו: לא יכולתי לעשות עם זה כלום.

משולם: אני אומר לך שאתה ידעת על התכשיט שרעייתך קיבלה ממילצ'ן.

נתניהו: אתה שומע, לא יכולתי לעשות מזה כלום.

משולם: תכשיט די ספציפי שדי הרבה זמן היא דיברה שהיא רוצה אותו. תכשיט מאוד ספציפי שהיא לא קיבלה. היא פנתה אליך וביקשה שאתה תתערב בעניין.

נתניהו: זה היה אצלי בידיים ולא יכולתי לעשות עם זה כלום.

ברנור: קיבלת מתנות בשווי 700-800 אלף שקל. זה נראה לך תקין?

נתניהו: לא יכולתי לעשות מזה משהו, אתה שומע יכולתי לגמגם גם גמ מה רציתי להגיד?

משולם: יכולת להרגיש הכי רע שאפשר.

נתניהו: האם היא ביקשה ממך הרבה דברים? תודה שלא. היא רוצה וניל.

אסייג: אנחנו נבדוק.

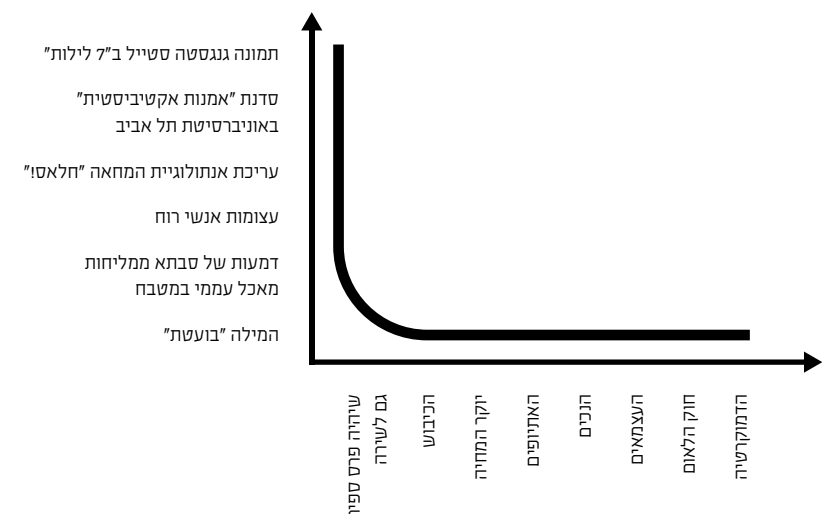
נתניהו: אם תרצה להביט מקרוב, יש לה חצאית משובצת. היא אוהבת חצאית משובצת כי זה עליז. להביט עליה, אתה תצחק. הכול מגוחך כל כך. אפילו היא צוחקת לזה לפעמים.

נעמן: גם מול ניר חפץ?

נתניהו: זה הקור בחורף והחום המופרז בקיץ, אף פעם לא כמו שצריכים. ודרך אגב, אל תשכח, היא רוצה וניל, עכשיו היא אפילו בוכה. תן לה וניל.

חוק חסן / עודד כרמלי

שמתם לב שלעולם אין רואים את "משוררי המחאה" במחאות ממש? מדוע אלה שמצטלמים למוסף "גלריה" בפנים חתומות, מאשימות וחמורות סבר – ממעטים להראות את פניהם החתומות, המאשימות וחמורות הסבר בבלפור או מול קריית הממשלה? ובכן, ילדים, באופטיקה אשליה זו ידועה בשם "חוק חסן":

שיעור בהבנת הנורא והמוטב / סער יכין

למיטב הבנתי,
הדבר הטוב ביותר לעשות בבגרות המועצות היה
להזדוין, וכשאני אומר להזדוין, אני מתכוון
לעשות אהבה.
והטוב ביותר לעשות בארגוניטינה של הגנרלים היה
לכתוב שירה, ובזה אני מתכוון
לדבר אהבה.

והטוב ביותר באיטליה הפשיסטית היה
לציר איזה פרסקו או גרפיטי, ואני מתכוון
להראות אהבה.

וביפן הפסיכואימפריאליסטית הטוב היה
לשבת זאזן, ואני מתכוון
לשהות באהבה.

ובגרמניה ההיא,
להרביץ טוקטה על עוגב, ואני מתכוון
להשמיע, להרעים ולהרעיף אהבה.

וכאן ועכשו, למיטב הבנתי,
הדבר הטוב ביותר לעשות הוא
לאהב, ואני מתכוון
לאהב.

אלי הירש: "זך מעולם לא היה מבקר מעניין" / הארי זייטלברך

אייף זה שדביל אחד
לבד מעז. אייף הוא מעז, למען השם.
דביל אחד לבד.
והוא, בעצם,
לא לבד.

קריטריונים אסתטיים במרוצת הדורות / קלמנט גרינברג

אריסטו, מתוך "פואטיקה" (המאה הרביעית לפנה"ס):

"היפה צריך להיות לא רק בעל חלקים ערוכים בסדר אלא גם בעל שיעור לא-מקרי - שהרי היופי יסודו בשיעור ובסדר".

עמנואל קאנט, מתוך "ביקורת כוח השיפוט" (1790):

- "ט ע ם הוא כושר ההערכה של מושא או של אופן-דימוי מתוך נחת או אי-נחת ללא כל חפץ - עניין. מושא של הפקת-נחת כזאת קרוי יפה.
- יפה הוא מה שמוצא חן באופן כללי ללא מושג.
- יופי הוא צורת התכליתיות של מושא, עד כמה שהיא נתפסת בללא דימוי של תכלית.
- יפה הוא מה שמוכר ללא מושג כמושא של הפקת-נחת החרתית".

ויקטור שקלובסקי, מתוך "אמנות כשניקה" (1917):

"האמנות קיימת כדי להשיב לאדם את תחושת החיים, כדי שירגיש דברים, כדי לעשות את האבן אבנית. מטרת האמנות היא להקנות את תחושת הדברים כפי שהם נקלטים ולא כפי שהם ידועים. הטכניקה של האמנות היא להפוך את הדברים ל'בלתי-מוכרים', לשוות קשיות לצורות, להקשות ככל האפשר על הקליטה ולהאריך את משכה, שכן תהליך הקליטה הוא מטרה אסתטית כשלעצמה ויש להאריכו. האמנות היא דרך לחוות את אמנותיותו של האובייקט; לאובייקט עצמו אין חשיבות".

הקרן החדשה לישראל.

מתוך "קול קורא ליוצרים ויוצרות תרבות ואמנות" (2020):

"עליין לענות על לפחות אחד מהקריטריונים הבאים:

- היצירה שלך מתייחסת בין השאר למאבק או מאבקים חברתיים ו/או לנרטיבים, זהויות וייצוג של קהילות ספציפיות;
- היצירה שלך מפיגשה בין שפות, תרבויות, מאבקים וזהויות שונות בדרכים ייחודיות היוצרות הפתעה או דיסוננס ומאפשרות לא/נשים לדמיין עתיד אחר של 'אנחנו' ושל תחושת שייכות;
- היצירה שלך מתייחסת או התייחסה בעבר בין השאר ללפחות אחד: תנועות מחאה, מאבקים או פעילים/ות העובדים/ות על נושאים המזוהים עם ערכי הקרן החדשה לישראל: צדק חברתי, סיום הכיבוש, שוויון, דמוקרטיה, איכות הסביבה, פמיניזם, זכויות להטב"ק".

מדריך התוכניות / ע'לם

הקומדיה שתשים לכם יד על הכתף ואהבה על הלב. טיפי T. קומדיה. טיפי T הוא בחור משעשע שנוהג "לקרוע" את סובביו מצחוק בעקבות נטייתו לאמירות שיפשויות. טיפי עובד במפעל ליצור טופו, מסתיר טראומת ילדות, וזוכה מדי חודש בתואר "העובד הכי פחות יעיל" בעקבות שיפשויות. העלילה מסתבכת כשטיפי מגלה סוד אפל על מקום עבודתו, שגורם לו לצאת למסע כדי להציל את העולם. טיפי T הוא עובד שיפש במפעל ליצור תחליפי בשר, שמחליט ללכת עד הסוף כדי להציל את האנושות. קומדיה/הרפתקאות. הקומדיה שתטמטם לכם את הקיץ. בתפקיד הנבל רשעשועון: סלב נושא פרסים. טיפי T הוא העובד הגרוע ביותר במפעל שלו. כשהוא מגלה על מזימה זדונית של מנהלי המפעל, הוא מחליט לפעול ויוצא להרפתקה. קומדיה לכל המשפחה. טיפי הוא נער רפה־שכל שמתמודד עם הטרדיה של היעלמות אימו. אחרי שהוא מגלה שאיבו המושבע מאיים על תושבי העולם כולו, הוא מחליט להשיב מלחמה, והפעם - שום דבר לא יכול לעצור אותו. טיפי T הוא עובד מפעל שאימו נעלמה בילדותו, אחרי שהתמכרה להרחת שיפקס ובקבוק שיפקס שלם נשפך עליה ומחק אותה. הקומדיה שתגרום לכם לשנוא צמחונים! טיפי T רק נראה כמו בחור רגיל, אך למעשה הוא מטומטם ועל כן "הורג" מצחוק. הוא אמנם שיפש מטופש, אבל אירוע אחד גורם לו לגלות סוד שאיש מעובדי המפעל לא ידע. הצטרפו אלינו להרפתקה במפעל הטופו. קומדיה. קומדיה צמחונית: טיפי T הוא עובד לא מוצלח במפעל טופו, ששם לו למטרה להוריד את צריכת הבשר וכך להציל את העולם. יום אחד, הוא מגלה שיש לו עסק עם נבלים נבזיים במיוחד, והוא יוצא לדרך כדי לגלות לעולם את האמת. הצטרפו אלינו לצחוק על טיפי T כשהוא אומר דברי שטות. הרפתקה שטותניקית במיוחד. טיפי T הוא נער רפה־שכל, שאימו הריחה שיפקס לאורך כל ההיריון ולכן נולד עם תא מוח אחד בלבד. טיפי יוצא למסע שבו יגלה שהדבר הכי חשוב הוא לא תא־המוח, אלא דווקא התא... המשפחתיו טיפי T עובד במפעל לתחליפי בשר כדי לתקן את העולם. יום אחד הוא שומע את מנהלי המפעל מדברים, ומאותו הרגע - הכול עומד להשתנות. קומדיה מוגבלת מוחית לכל המשפחה: טיפי T הוא בחור שיפש. כמו כל השיפשים, הוא לא מפחד מכלום, חוץ... משיפקס. כשהוא מגלה שהנוזל השטני עומד להרוס את חייו שוב, הוא יוצא לקרב לחיים או למוות,

שבסופו הוא לומד – גם אם ההורים שלנו מתים, הם תמיד נמצאים איתנו... בתוך הלב. קומדיה יתומה על כל הראש. ההרפתקה שתשמעם לכם את חג המולד. טיפי (או בשמו המלא: טיפי T) התייתם מאמו אחרי שהתכססה בטיפקס ונעלמה. כשהוא מגלה שטופו הוא למעשה טיפקס מוקשה, הוא מחליט למחוק את האויב/ הוא מחליט להסתכל לאויב בלבן של העיניים/ הוא מחליט לייבש את הביצה אחת ולתמיד/ הוא מחליט לסגור בפני הרשע את המכסה/ הוא מחליט לטמטם לאויב את הצורה/ הוא מחליט לטמטם את האויב באבי־אביו/ הוא מחליט ליייתם את האויב מאם־אימו/ הוא מחליט להלבין לאויב את הצורה/ אחר. טיפי הוא עובד חרוץ אך גרוע שעובד במפעל טופו. יום אחד הוא שומע את המנהלים אומרים שטופו הוא למעשה טיפקס מוקשה, ושמטרתם היא לגרום לכל אנשי העולם להריח טיפקס וכך להפוך אותם לעדר מטומטמים שקונים עוד ועוד מוצרים. טיפי T מחליט לעשות מעשה – להתראיין למהדורת החדשות של חמש ולספר את מה ששמע. אבל הדרך לא כל כך פשוטה – טיפי מפחד להתראיין, כי יש לו תא מוח אחד בודד מאז שאימו הריחה טיפקס כשנשאה אותו ברחמה. הזיכרון של אימו מריחה טיפקס מזכיר לו שאימו שפכה בטעות טיפקס על כל גופה וכך נעלמה כליל, והוא שוקע עמוק בנוזל לבן של אי־מסוגלות. משב רוח פתאומי מזכיר לו תחושה של ליטוף בראש, כמו שהייתה מלטפת אותו אימו, והוא מחליט לאזור אומץ ולעשות את הבלתי יאמן. הוא מגיע לאולפן החדשות של חמש, אחרי שנלחם בדוקטור שגגה (מדען מרושע שמרבה שגיאות כתיב בעולם כדי שאנשים ירבו שימוש בטיפקס), פרופסור פריקינסון (שגורם לכל הילדים לצאת מהקווים בדפי הצביעה ולהזדקק לטיפקס), ופרופסור אמריטוס רשעשועון (שמסדר שעשועונים בשעה חמש כדי שאנשים יצפו בהם במקום בחדשות, ולא יזכו לשמוע את הצהרתו של טיפי). אל החדשות של חמש מגי טיפי אחרי שטיפל בשלושה אויבים מלומדים באמצעות מחדד בלבד, והשעה רק חמ אחר הצהריים. כשעודד בן־עמי נותן לו את רשות הדיבור, טיפי נלחץ ומשתתק. הוא חושב שכבר לא יזכה להזהיר את האנשים מאימת הטופו, אך בדיוק כשנדמה שהעסק אבוד – הוא מרגיש את היד של אימו מונחת על כתפו. טיפי מבין: אימו הייתה לידו כל הזמן הזה, פשוט הייתה מחוקה ובלתי־נראית כי נשפך עליה טיפקס, ולא הרוח ליטפה את הראש שלו – אלא היא בעצמה. טיפי עוזב את השידור יד ביד עם אימו, ואחרי שלא אמר בטלוויזיה אפילו מילה אחת, כי טעם החיים הוא לא מילים שנאמרות בטלוויזיה – אלא חיבוק

16
102

17
102

של אם ובנה, ואת זה – אף טיפקס לא יוכל למחוק. הקומדיה שתסניף לכם את הקיץ. קומדיה חינוכית לכל המשפחה, שמלמדת כל ילד וכל ילדה לא להסניף טיפקס. כתוביות על פי דרישה.

- הספרות העברית מתנצלת בפני לוחמי יום כיפור / צנובר

בשם הספרות העברית לדורותיה, מערכת הבה להבא מבקשת את סליחת לוחמי מלחמת יום הכיפורים. רון לשם לא מייצג אותנו כשם שלא ייצג אתכם. רון לשם ביזה אתכם ואת זכר חבריכם. הוא גם ביזה אותנו הסופרים. דעו לכם כי בשנים האחרונות אנו מנהלים מערכה משלנו – מערכה ללא דם אמנם, אבל קשה ועיקשת – נגד אלה החפצים להיעשות אנשים חשובים על ידי הסתערות עיוורת על נושאים חשובים. אנחנו מבינים שאם משהו חשוב, חשוב עוד יותר לעשות אותו טוב. לא היה עולה על דעת איש מאיתנו לכתוב תסריט על המלחמה האיומה ההיא ללא תחקיר מעמיק, ללא עיצוב דמות, ללא עלילה אמינה. ובעיקר: לא היה עולה על דעת איש מאיתנו לשכתב את העובדות כדי למצוא חן בעיני השלטון, כלומר למכור את האמת בשביל חופן כיבודים. אויבינו מתוחכמים. כשמאשימים אותם בסילוף ההיסטוריה, רון לשם וחבריו מתעטפים באצטלה של אמונות. וכשמאשימים אותם בכך שאומנותם גרועה – הם שבים להתעטף באצטלה של היסטוריה. הם לא זה ולא זה. סליחה.

שיר לשלום / ג'רמי פוגל

-

א.

אז רק שירו שיר לשלום

ושוררו שיר לרצח

וקבל, רבין, קבל

קבל שתי יריות בגב

תחנק בדם שלך בדרך לאיכילוב

אבל תסתכל, יצחק, תסתכל מהחלון

תראה את אבן גבירול

את השמים החשוכים מעל לרחוב רמברנדט

תראה את תל אביב

העיר העברית, חלום בלהות

תזכר רבין, את כדורי

איף שעבדתם את האדמה

תזכר איף שכבשתם את ירושלים

קבצתם גליות, עכשו הגליות קבצו אותך

קמפ דיוד, פגועים

תן גם לפרס, שים חגורה

השבט אמר את דברו

הישראל שלך היא בצלומים של הערוץ הראשון

הישראל שלך היא בדמעות על החלצות הנחלות של השומר הצעיר

שאף אחד כבר לא לובש

גם ג'ון לנון ירד מהמדגות בכפר מלכים

גם קנדי, לינקולן, אפלו מהטמה

קבל מנוחת עולם קבל

דלתי מרום לא ננעלו

מחכה לך גמאל עבד אל נאצר

ורוח הרפאים של האלטלנה

על שטיח של עצמות שבורות

ולנו הפורטונה של מקיאבלי

בחיוף שוטני בכפר ציון

העיר אשר כבשת, רבין

כובשת אותנו

ובחירה ביגאל עמיר לראשות הממשלה

ב.

לכן רק שירו שיר לשלום

ושירו את הרעות

תזמזמו את ההליכה לקיסריה

תודיעו בתדהמה

ותחטף, רבין, תחטף

את הכדורים של הילד שלא חטפת

בלי פנקס אדם, עם פנקס שחר

מחכה לך ליד הנהגים, בין אנשי האבטחה

העצרת של ישראל השנייה

בה אף אחד לא יזהה רוצח עם כפה

שמחין כמו ילד, כמו מלאך

ליד המדרגות

בינתיים אתה חייב לומר שגם אתה מתרגש

אבל הנה עוד הרבה יותר מרגש בסוף הערב, רבין

כלם נזרא התרגשו

כשחוררו אותך מאחור

אבן גבירול היתה בדמעות

ובפלוורנטין היתה הצפה

בלילה שירו בך רבין

אבא שלי אמר לי עולים

ואני אמרתי יאללה

ואביב גפן שר בנחיתה כמו על הבמה

בלילה בו ירו לך שני כדורים בגב

הגב העברי הזקוף הזה שלך

מקימים מדינה שלמה

 $\frac{19}{102}$ $\frac{18}{102}$

-

ה
ב
הל
ה
ב
א

-

בְּסוּף אֶתָּה מֵת כְּמוֹ יְהוּדוֹן בְּגִשׁוֹ
 אֶתָּה, אִישׁ הַמְרַלְבוֹר
 אִיפֹה הַמְצִית שֶׁל הַמֶּלֶךְ חוּסִין
 עֲכָשׁוּ שְׁצָרִיךְ לְהַדְלִיק לָךְ נֵרוֹת
 וְנֵרוֹת וְנֵרוֹת וְנֵרוֹת
 עַל הַנֶּגֶב יוֹרֵד לֵיל הַסֵּתוֹ
 אֶתָּה נוֹפֵל עַל הָאֲבָנִים בְּתֵל אָבִיב
 מְצִית כּוֹכָבִים חֶרֶשׁ חֶרֶשׁ
 לֹא זֹכֵר אִם נִשְׁבְּרוּ לָךְ הַמִּשְׁקָפִים

ג.

תָּנוּ לְשִׁמְשׁ לַעֲלוֹת
 לְמִלְאֲכֵי הַחֲבֵלָה לְהַפְצִיעַ
 הַסִּתְבֻּכֶּת עִם מִלְאֲכֵי הַזֶּדוֹן עֲכָשׁוּ רַבִּין
 מִלְאֲכֵי הַקּוֹאֲלִיצִיָּה
 וְעַם אֱלֹהֵי צִבְאוֹת הַמַּשִּׁיחַ
 לֹא יֵאָסֵר עֲרֻפָּאת יִגָּאֵל אוֹתָךְ מִיִּסּוּרֶיךָ
 יְהוָה יִגָּאֵל אוֹתָנוּ יִגָּאֵל יִגָּאֵל
 פִּלְסָא דָּאִם אִם אִמָּא שֶׁל כָּלָנוּ
 קָלְלָה עַל כָּל הַנָּשִׁים שְׂאֵהֶבֶת
 תּוֹ שֵׁם בְּקַדִּילֵק הַגְּסִיסָה עוֹד מִחֻשְׁבָּה לִלְאָה
 רְהוּטָה תְּמִיד, שְׁעָר מֵהֶפְנֵט, שׂוֹא הָאֲלֻגְנִטִּיּוֹת
 מִחֻשְׁבוֹנוֹת הַדּוֹלָרִים וְעַד לְהַר הָרָצֵל
 וְאִיזָה יִפֹּה הָיִתָּה הַנִּכְבָּה בְּלוּיָה
 לֵיד בִּיל קְלִינְטוֹן וְהַנְסִיף צ'אָרְלֵס
 שְׁלוֹם חֲבֵרִיקוֹ, שְׁלוֹם חֲנָה סֶנֶשׁ
 שְׁלוֹם תְּאוֹדוֹר, שְׁלוֹם לְמַהֲפֻכָּה
 מְדִינַת הַיְּהוּדִים הַפֻּכָּה לִיהוּדָה
 בְּלִילָה בּוֹ הַתְּפִלָּה נִגְדָּד בְּבִתֵּי הַקְּבָרוֹת
 הַצְדִּיק וְרַע לוֹ הָרַע וְצְדִיק לוֹ עוֹל שֶׁל דּוֹרוֹת
 סָרְק וְסָרְק, הַכֵּל סָרְק וְסָרְק

וְתִמִּיד שׁוֹב סִבְלוֹ שֶׁל עַם בְּכַפֵּר מְלָכִיו
 דָּוִד הַמֶּלֶךְ שֶׁלַח אוֹתָנוּ לְמוֹת
 שְׁלֵמָה נִצַּל אֶת כָּלָם לְבָנוֹת מְקַדָּשׁ
 כֹּכֵר לֶחֶם לְרִפּוּאָה לְמֵת לֹא הָיִתָּה שֵׁם
 בֵּין פְּסָלֵי הַזֶּהָב בְּקֻדֶּשׁ הַקֹּדֶשִׁים
 וּבִשְׁלִוִיזָה יֵשׁ עֲדֻכּוֹנִים
 יַעֲקֹב, אֶהְרֵל'ה, יִשְׁמַעֵאל, יִצְחָק וְעֵשׂוֹ
 חֵד חֵלּוּל, חֵד חֲנִית
 מִלְאֲכֵי הַשָּׁרֵת, רַבִּין
 מִלְאֲכֵי הַשְּׁלוֹם
 מִלְאֲכֵי עֲלִיוֹן
 שְׁמַע יִשְׂרָאֵל, רַבִּין, שְׁמַע יִשְׂרָאֵל
 תִּתְבּוֹסֵס בְּדָמְךָ בְּדָרְךָ לְאִיכִילוֹב
 קוֹרָה לָךְ מָה שְׁקָרָה לְכָל מִי שְׂאִי פַעַם הָיָה
 מֵאִפֶּר לְאִפֶּר
 אֶתָּה $\frac{21}{102}$
 הַשְּׁלוֹם $\frac{20}{102}$
 אִפֶּר וְעִפֶּר
 שְׂרָפָה, אַחִים, שְׂרָפָה
 שְׂרָפָה אַחִיוֹת, שְׂרָפָה
 עִפֶּר וְעִפֶּר
 לֵיד הַחוֹל, קְרוֹב לְמִים
 כְּמַעַט שׁוֹמְעִים אֶת רִשְׁרוּשׁ הַגָּלִים
 בֵּין הִרְיוֹת וְקוֹלוֹת הַיִּלְלָה
 יְרוֹ בְּרַבִּין
 יְרוֹ בְּרַבִּין
 אֵל מְלֵא רַחֲמִים
 יְרוֹ בְּרַבִּין
 רַבִּין מֵת

-

ה
ב
הל
ה
ב
א

-

יואב עזרא

האלוהי

יֵשׁ דּוֹמָם
יֵשׁ צוֹמָח
יֵשׁ חִי
יֵשׁ מְדַבֵּר
וְיֵשׁ סֵפֶר
שֶׁהוּא
לֹא
דּוֹמָם
לֹא
צוֹמָח
לֹא
חִי
לֹא
מְדַבֵּר
בְּאֶמְרוֹ
יֵשׁ
אֱלֹהִי

$\frac{25}{102}$

$\frac{24}{102}$

יואב עזרא

אגדה אלוהית

אָח שְׁלִי הִיקָר
אָח שְׁלִי הִיקָר
אָח שְׁלִי הִיקָר
אָח שְׁלִי הִיקָר
גַּם
אִם
אֵין
לָךְ
אָח
תֹּאמֶר
אָח שְׁלִי הִיקָר
יֵשׁ בְּכֶךְ מַשֶּׁהוּ נִכְנָע
יֵשׁ בְּכֶךְ מַשֶּׁהוּ אֶלְמוֹתִי
יֵשׁ בְּכֶךְ מַשֶּׁהוּ פִּלְאִי
יֵשׁ בְּכֶךְ מַשֶּׁהוּ שְׂמִימִי
אָח
שְׁלִי
הִיקָר
אָח
שְׁלִי
הִיקָר
אָח שְׁלִי הִיקָר

-
ה
ב
ה
ל
ה
ב
א
-

הסולם

יואב עזרא

כמה מחר עוד אפשרי לדחס ליום אחד
שמש ארונות של מופת דלתות נטרקות בזו אחר זו
והעולם המופתי כל כך הרבה דברים טובים בארון
שמש ושמש ושמש ארון מצהבת שמים דלתות נטרקות
העולם הוא טפוס על עץ שבסופו אתה מעדיף את הסלם

א

מישל פלצ'יק

פעם בירח כחל מצדנבים
הזאבים לבדם
לשאב מן הדם למרגלותי
האשמות-נשמות באוב עולים
מלקקים שפתיו המכתשות
של ירחי, כחלחלים
עפעפיו העצומים, תמו אל מול
החמה המפרכת (הרי פילגשו המצויה זו)
זאב בודד בלהקתו נותר
כינר כחל לקרח בדידותי שם
פעם בירח כחל נותר –
נופל עליו הסד
יאמר עליו כי הנה
ללא ספק
מכה ירח.

למלכת המאי

מישל פלצ'יק

א

מישל פלצ'יק

פֿטפּוּטִי פֿחֶלְצִים וְשָׂדוֹת בַּסִּבֵּן
נִזְרִי סִרְפָּדִים לְמַלְכַּת הַמַּאי לֹא
תִמָּשֵׁךְ אֶל מֵאֲרֵג שִׁירָתֵנוּ
פִּיפִטָּה נְטִיפִי חֲלוּצוֹת קֶץ
הַחֲמָה הָאֲדָמוֹנִית, אֲנִי שְׂרוֹת
אֲנִי שְׂרוֹת וּמִרְקָדוֹת
סָבִיב-סָבִיב
לֹא תַעֲרָגוּ לְשִׁירֵנוּ הוּ
תַהֲרָגוּ לְפִזְיוֹתֵנוּ
בְּחִיכֵי שְׂנֵהָב וְאַבְקַת חוֹל
לְהַצְדִּיק עֲרִידֵיֵתֵנוּ
כִּי מַלְכַּת הַמַּאי לֹא תָשׁוּב
לְחַלְצָנוּ
וְהִלּוּאִי שֶׁתַּעֲזֹבֵנוּ לְתַמְנֵנוּ
כִּי אֲנִיחֵנוּ פּוֹחֲדוֹת כָּל כָּף
לְעִקְפָּנוּ
בְּנִיחוֹחַ הַדִּיּוֹ הַפֶּגֶ,
מַלְכַּת הַמַּאי תּוֹפִיעַ בְּכָל
דְּפוּס, וּבְכָל פּוֹנֵט מְעַקֵּל
תּוֹפִיעַ.
יִפְתִּי כַּמָּה קִמְלָה
וְמָה יִדְעוּךָ שְׁלֹא זְכָרְךָ
נִאֲצָת מַלְכוּתֵנוּ.

בְּעוֹלָמוֹת אַחֲרִים יֵשׁ עוֹלָמוֹת מְאֻחָרִים
בְּאוֹלָמוֹת אַחֲרִים עֲלָמוֹת מְקַדִּימוֹת
אֶת הָאֲחֵר
בְּסִתְרוֹר חֲצֵאִית פֶּעַמוֹן
בְּהִלּוּמוֹת
הַבֵּיג בֶּן מְצַלְצֵל פֶּעַמִּים
לְאֶחָד וּלְאֶחָד
וְתָמִיד זֹכֵר לְאֶחָד
כִּמּוֹ הַקּוֹקְטֵילִים הָאֵלּוּ שֶׁרַק לּוֹקָחִים אוֹתִי
קוֹדֵמָה וְאַזְ תָּמִיד
אֲחוֹרָה.

✎

מישול פלצ'יק

הַחֲרָשְׁנוּ בַשְּׁקִילֹת מִתַּחַת לְעֵינַיִם
 פַּעַם הָיִינוּ מִתְמַחֲחֹת לְאֶרֶץ פְּסִים זְהָבִים
 בְּהִקְנֵנוּ בְּהִדָּר חֲצֵרוֹת שְׂרָפֵי יְרוּשָׁלַיִם,
 לְמַרְאֵה הָיָה מִגַּע זָהָב וְהִיא הָיְתָה
 מִפִּסְלָתֵנוּ עַד כִּי קָפְאָנוּ
 מֵאוֹחוֹ הַחֵם הָאֱלֹהִי.
 אֲנִי מְבִינָה אֶת בְּרִכַּת הַזָּהָב
 שֶׁהִתְחַקֵּית אַחֲרֶיהָ,
 אֶל מוֹזָאוֹן הַפְּסָלִים שֶׁל הַטְּרוּפִים
 מְשֻׁכְּרֵי הָאֲכֻמָּנוּיֹת וְזִמְרַת
 הַקּוֹקִיאוֹת.
 יִלְלָתִי אֶתֶּךָ שְׁנוֹת אוֹר
 כְּשִׁיִּצָּאֲת מֵהַשֶּׁק,
 נִגַּעְנוּ בְּכָל דָּבָר, שׁוֹב תַּחֲבֹנוּ
 אֶת הַיָּד כְּלָה לַגְּרוֹן,
 כְּשֶׁנִּתְּנוּ לָנוּ זָהָב מִסְפִּיק רַק לְאַצְבָּע – –
 אֲנִי חוֹשֶׁבֶת שֶׁעֲבָדוּ עָלֵינוּ
 בְּעֵינַיִם,
 עִם כָּל הִירָקָת שֶׁגָּעְשָׂה מִחוּכִי,
 נִמְלֵאֲתִי סִפּוּק רִגְעִי
 וְשׁוֹב שְׂבָתִי
 לְהַחֲרִישׁ מִתַּחַת לְעֵינַיִם.
 מִשֶּׁהוּ בְּהִחְלֹט נִרְדָּם עֲמָקוֹת בְּתוֹכָנוּ,
 אֲבָל אֲנוּ
 לֹא יִדְעֵנוּ שְׁנָה מִיָּמֵינוּ,
 אֶלָּא בְּאוֹחַן כְּמוֹסוֹת זָהָב.

✎

מישול פלצ'יק

לְשִׁאלָתְכֶם
 כָּל הַנָּ"ל מֵאֲנִסְטִינְקָט שֶׁל דְּגִיגָה
 הַלּוֹכֶדֶת בָּהּ רֶשֶׁת
 אוֹ פְּרָפֶר הַחוּבֵק אֶסְפָּנוֹ.
 אֲנִי בִשְׂדוֹת וְאֲנִי בַיָּם,
 אֲנִי עַל הַשָּׂדֶה, מְקַפֶּלֶת הַיֵּטֵב
 לְאַחֵר הַתַּעֲרֻבָּלוּתִי בְּדַחִיסָה
 עִם הַכְּבִיסָה הַמְלַכֶּלֶכֶת לְמַכּוֹנָה.
 כָּלָה צִבְעָתִי אָדָם שְׁנִי.
 עַל קֶרֶשׁ, יִדְעָתִי כִּמְהָ צוֹרֵב הַחֵם
 עַל מְנַת לְהַחֲיֹשֵׁר.
 עֲכָשׁוּ עַל הַשָּׂדֶה –
 לְבִשְׂתִי אֶת כָּל הַגּוֹפִים הָאַחֲרִיִּים,
 זֶה בָּא לִי מֵאֲנִסְטִינְקָט,
 מְטֻבֵּעַ.

$$\frac{31}{102}$$

$$\frac{30}{102}$$

עומרי דנינו

אות

עומרי דנינו

קול תהומות

מוגף מן המים
אני דורש אות
(יש מידע אסור בי לראות).
באגרוף הזה
הסתבכה לי העין
מזדרזת מאמץ להפקיע –
תוריד ת'יד.
תוריד את היד.
(איה הגענו לזה)
לטוף רזה
רגל הדיפה
נעימה בעלה

קול תהומות פנימה
סללו בי סף.
מפה והלאה – חרבון
(דבש ב'סורים זה יפי מוזהר).

זוחלי לשון
ספחו עלי אשמות:
רק אינטוב הנע ממך;
אתה זרע להקשיל.

כרמי המציאו צל
אף לא המציאו פרי
צפע להט לרגלי
זה יהיה בנאי

עומרי דנינו

אפילוג

עומרי דנינו

א

-

ה
ב
ה

ל
ה
ב
א

-

בִּינוֹת גִּמְחַת שֶׁקָּח
לְשׁוֹשׁ אֵילָן
בְּשַׁעַר בֶּן רַבִּים
מוֹנָחָתִי
גּוֹף־גּוֹפָה – לְגוֹפָה

מִן מַדְמֶנֶת הַגֶּפֶת
מְגִיחָה אִמִּי בְּשַׁחֲרוּתָהּ
בְּשָׁנוֹת אֵשׁ מְחוֹנוֹת
גּוֹדְדָת בְּאֵלּוּלִים
פֶּגַע תְּמָרִים.

אָבִיב יָדִים מִנְחוֹת
בֶּסֶר קָרְעִים גְּזִירִים לְנֶשֶׁט

וּבְרָגַע זֶה הִמָּעֵפֶל
(חֹצֶה הַזֶּמֶן – עַד אֶז וּמֵאֶז)

מִבֶּט לֹועֵס מִבֶּט
עַד הָאָבֶס
בְּשַׁעַר בֵּית רַבִּים
קוֹל בִּי הַבֶּשֶׁר תִּקְר

וּבִינְקוּתִי יִדְעָתִי
דִּין יֶלֶד עֶקוּר עֵינִי אִמּוֹ
כְּדִין פֶּגֶר

$\frac{35}{102}$

$\frac{34}{102}$

כָּל פְּדוּיֵי אֲבָקָנִים לְרוּחַ.
חוֹטְאִים לְמִים עֲמָקִים
הַצְמִיחוּ גִמָּא כּוֹתְרִים;
גִּמָּא זֶה לְחֻלָּה
וּמִזָּה מִכְנָסִים
וְזֶה לְסִיָּה
וּמִזָּה מִפָּרֶשׁ

וְגִדּוֹת לִי קוֹרְאוֹת:
חוֹל בֶּגֶד מִתָּר לְחוּף
וְדִין הַנֶּשֶׂאֶר – נֶהָר

אני הולך לבקר את רועי כספי

אני הולך לבקר את, אתה יודע את מי, את מי אתה הולך לבקר, את אתה יודע את מי, את אתה יודע את מי אתה הולך לבקר. מזה זמן רב שאתה הולך ומבקר את אתה יודע את מי; מבקר אתה אתה יודע את מי אחת לכמה זמן. הוא גר לו הרחק, אתה יודע היכן, הוא גר לו הרחק מעבר להר, אחר האגם, הוא מתגורר, אתה יודע עם מי, ואם אתה יודע עם מי, אתה יודע היכן; הוא גר לו הרחק, בין שבילי הנהר, מעבר להר, אחר האגם. בסמוך לו שוכנים עוד כמה בתים נמוכים, אתה יודע מי גר שם. עם שחר אצא לבקר את אתה יודע את מי, אכנס אל הרכב אל אתה יודע היכן, הרחק, בין השבילים, מעבר להר, אחר האגם, לא אאחר להגיע, מסרו לו שאני כבר כאן. בחדר השינה ניצב השולחן, בכל מקום אליו אני בא, אני בודק אם ישנו שולחן כתיבה, כדי שאוכל לשבת ולכתוב. אם אין בנמצא שולחן כתיבה במקום אליו אני בא, אני מרגיש עצמי כסהרורי עד כי מוכרח אני לצאת החוצה לנשום אוויר, או להתעופף דרך החלון, או דרך נקב מנעול הדלת. השטן לימד שלא יוצאים מן אותו הפתח שבו באת, זאת משנת השטן. אם אין שולחן כתיבה, לך אל המטבח, ושאל את מארחיך אם מוכנים הם לעשות הסבה של שולחן הארוחה לשולחן כתיבה; הכתיבה נוראית עליי לאחרונה, אני לא רושם דבר, על אף שדירתי מלאה שולחנות; ברשותי שולחן

$\frac{37}{102}$

$\frac{36}{102}$

בחדר השינה, בחדר הסלון ובמרפסת; המרבה בשולחנות מרבה בכשפים. די לי בשולחן כתיבה אחד, שולחן אחד לו, שולחן אחד לאורח. שולחן עליו אוכל לכתוב, כבר העיפרון המחודד מחכה לו שם עבורי על שולחן הכתיבה. שם אכתוב את משנת השטן, מחברת כשפים אחת; לא מחברת הנחיות למעשים זרים, אכתוב את דרשותי, זאת תהיה כתיבת הממלכה; בבקרים אקום מהשולחן ואביט מהחלון אל שבילי הנהר, אל האגם ואל ההרים שבאופק; אכין לי כוס קפה ואניח על שולחן הכתיבה, אלגום מכוס הקפה ומיד ארדם, לשעה עצלה אחת, באור בוקר רך, ומיד לכשאקיץ אז אשוב למלאכתי; מארחי עוסק כמובן בענייניו שלו, הוא לא שואל אחר כתיבתי ואינו דוחף את אפו המחוטט, הוא בחדרו לשולחנו יושב וכותב; וכשאצלו ערב אצלי שחר, וכך להפך, כשאני רושם את המשניות לשולחן השחר בדוקטרינה הרבה והמפותלת שלו הוא ככל הנראה כבר רכון לשולחן הערב; אנחנו יכולים להתראות רק בשעה המיועדת, בשעת חציה ואף זה מפגש לשבריר אחד; אני רואה את צלו מתבדר לו בין הזמנים, והוא רואה את דמותי על שולחן הכתיבה, כשכלי הכתיבה ניצב בידי. אני שם כבר, אתה יודע אצל מי, כבר מספר ימים. בדירתי לא יכולתי לכתוב את המשנה, מוכרח הייתי לחצות את ההר ולחצות את העמק, את האגם ואת שבילי הנהר; אתה יודע מי חיכה וציפה לבואי. חניתי את רכבי בשביל הגישה, הרוח פיזמה בשירה חרישית וציפורי השיר החרישו למשמע שירת הרוחות החרישיות, ואני את רגלי הוצאתי מרכבי ופסעתי בשביל ורק תיק בידי, וחלפתי דרך פני פתח אחד, אתה יודע היכן, ואז חלפתי דרך פני פתח שני, עד שעמדתי בעד דלת אחת, שהיתה נפתחת למשמע קולי, ונכנסתי בעד הדלת האחת, והגעתי, אתה יודע אל מי, שהיה כעת בשעתו, ולא רציתי להפריעו אף לא לבטלו ממלאכתו, לכן הילכתי הישר פנימה והבטתי בשולחן הכתיבה ובכלי הכתיבה ובכורסה לצד, וחלון עם וילון שאם הססת אותו יכולת לראות את שבילי הנהר ואת האגם הכחול הרחב וההרים הגבוהים שם הרחק באופק; ובכרית קצה האמה הסטתי מעט את וילון החלון והתיישבתי לנוח רגע על הכורסה. פתאום דבר משונה אירע, השעון צלצל והפריעני כי השעה כבר מאוחרת, ככל הנראה, לא שמתי לב וכבר צהריים ותכף יסתובב מפתח הערב, ואראה,

את אתה יודע את מי, את צילו מתהלך בדירה, וידו ארוכה ותמיד מטיילת כמו הלך על הקירות בזוג אצבעות ובציפורניים שורטות, אך בלא כל רעש, כחתול המתהלך על הקירות אחריו, כמו אחר ראשו, לצד כתפו, ואפו המחוטט, בצילו על הקיר, אפו הארוך ועיניו, מחזה בלהות. אך הוא ראה אותי מתעורר באחת מן הכורסה ואצבעותיו נותרו כך דומם על הקיר, כשני מחוגי השעון שפסקו לפתע מלפעום, כמו חיה שעוצרת מול חיה מסוכנת ממנה, כך אני קפאתי במקומי, ואצבעותיו כמו חלפו חזרה אל בין השעות. ידעתי כי זה זמן טוב שאלך מעט אל הכיור וארחץ את בד פניי שהיה מרופט כבר אחר הנסיעה והתנומה הבלתי צפויה שנפלה עליי, עבודה רבה עוד לפניי; עליי לשבת אל שולחן הכתיבה בקרוב ולכתוב. לכן ניגשתי אל חדר הרחצה ושטפתי את פניי, הורדתי את משקפיי מעיניי והנחתי אותם בסמוך, על הכיור הלבן, עיניי שטפו במים, גם כן מצחי ולחיי, תפסתי במגבת, שאתה יודע מי שמר אותה עבורי, ויבשתי את פניי, וכשסיימתי כל זה השבתי את משקפיי וחזרתי אל החדר. עיניי החלו נעצמות שוב ולא יכולתי להתחיל בעבודתי. שינה המגיעה בחטף מבלי כל כוונה אינה שינה שלמה באמת, חסרה בה מידת החירות אשר ישנה בשינה המיועדת. בתהליך עבודתי ערך רב יש לשינה; ושינה שלא באה עם שקלול השעות אינה שינה. כבר מזמן שאני נחשב לעצמאי, מאז שקיבלתי את הירושה איני דאוג לפרנסתי אלא רק למקום כתיבתי, הוא אינו דואג לפרנסתו אלא רק למקום כתיבתו, סידרתי שולחן במיוחד בשבילי כדי שישב ויכתוב את משנת השטן. מעטים הם אלה הרשאים לבוא עד כאן ושהרחיקו לכת עד כדי כך; אני עוקב אחריו כבר זמן ארוך עוד טרם באת, הכנתי את ההרים ואת העמק, את האגם ואת שבילי הנהר כדי שיבוא עד כאן.

גל עזרן

עבור שתעבור

ובכן הזמן האדם הקדים בי.
לא חשבתי את הזמן האדם
גמעי כרעתי בתרתי כמהתי
כפתי ירכים באמות
כך התהלכתי בינה ועודני עדיו אמנם ובכן
קריסטל-חבקים בלשוני.
צווי במחלה
ואיזו דריסה
ובכן הזמן האדם
מקדם, אמנם
זמן הוא

אני מנחת במטרים. שישעה לפתחי.
כשהתכנס אל הגרימות הדקות ביותר
ומה על האמורים?

שיחצנו. שאריתי בחלוקה
שאריתי בעמידה
שאריתי בהפסקה הגדולה
אבל אינם

החנצבתי בחיקי. נצבתי שם
עמדי לרחם.

להסתגל במלמולים

עבור שתעבור

על קפולי ושידולי

וכמה הגזמה הנסיגה אל בית

ושוב איני אלא לזחל עם הכמוסים

עבור שתעבור

במדרגות האלה התכמתי

הכתמתי צל למביטים הנשכרים

מבישים דריכות-עשת וגם זהב לאמר

עבור שתעבור

בברכות הנבובים, בתלית הסמויים

התפנתי עם גבי לסחר באמדון שבין העצם לטרייטה

היא מסיחה את הבולמים, לא מדיחה אותה לעבר

הם בוהים

הם תובעים ממך לעבר.

אין לך רחוב. לא נמק-זוית.

משה קרועה. ואיזו דחיה.

איזו מהמורה ואיזו זכיה

מאחורי הפריעה תעבר

תסתפו ברחוקים

שלשם כך תדרך

שלשם כך תרגם

התענות בצחיחותה של השמש

השמש את המודיעים

נתפלג למיתרים עבור שתעבר

נתרצן עם הלבנים

עבור שתעבר נשתקף

אשתקף בבדיחה עבור שתעבר

אני ורצינותי נדרך

ננקש ביננות דברים

ובכן, דברים. עבור שתעבר.

הבהובים פאן לחציה

לחציוני הממתין שתעבר

נגרמת שמלתי כפי שלא היטה

זריקה אל כל הגוללים את שמך להתרצו

זקות לרוח ולמה שבחציוני

אינך הנך

אולם רק דרישה

לגדש את חול הפגמים

עבור שתעבר נזדקה על המבטים

ומחליקים אל ביתכם

אני והני

תעבר עבורי

שלא תהיה הבדיחה

שלא אתפקד אל היום

שלא אלבין אל תולדות

ילדת האריות המרתיחה

אבוקים.

$\frac{41}{102}$

$\frac{40}{102}$

-

ה
ב
הל
ה
ב
א

-

בָּחוּ אֶת מִשְׁכְּבָךְ. בָּחוּ אֶת הָאֲמָצְעִים.
 אֲבוֹקוֹת שְׁכֻמוֹתֶיךָ כֹּה זָרוֹת כְּשֶׁאַתָּה בִּינִיָּהוּ
 הִבָּחוּ בְּחִמְרוֹנִי, בְּבִגְדֵיךָ
 בְּבִגְדֵי שְׁאֵתְחַדֵּשׁ
 בְּצִלְלוֹתָם
 אֲאִדָּם כִּי בְּמֵלֵאִי עָבוּר שֶׁתַּעֲבֹר
 מִבִּינִי אֶסְתַּנֵּן אֶל הַבָּתִּים
 וְהַחֲדָר יִדְמָה לְחֲדָר
 חֲדָמָה אֶתָּה לְדַמּוּיִים
 עַל אִף וּבִזְכוּת הַדּוֹכָנִים
 עַל אִף וּבִזְכוּת
 וּמִהֲנִיחֵי הַמִּלָּה אֶקוֹנֶן
 הִנֵּה הַכִּינּוּגִים שֶׁל זֹיוֹתֶיךָ
 כּוֹנֵנִים לְעַבְרִי, עָבוּר שֶׁתַּעֲבֹר
 וּמַעַל לְבִטְחוֹן הַשְּׁנִינִיִּים, יִדְעָתִי
 הַסִּתְרֵיבִלְתִּי עִם גְּנִיזַת־מִתְרִים
 עַד שֶׁהִגִּיעַ וְהוֹפִיעַ וְהַתְבַּדֵּל
 הַקּוֹרֵס הַמִּשְׁנִי (לִי)

גְּבִי מִנָּח. גִּבֵּר עוֹמֵד.
 מְחַנְנִים זִנְחוֹת.
 פְּרִיקוֹת דְּבוּרִים.

וּמָה עִם הַדָּלָת
 מָה עִם דְּלָתִי כְּרוּכָה
 נְסִיגָתִי סְמוּכָה לְפְרִיקוֹת
 לְקַלֵּס הָיוֹת אֶתָּה. לְקַלֵּל
 וּשְׁלוֹם בֵּיתְךָ
 צִיָּדָה לְאֻמוֹתִים.
 עַד מָתִי אֶהְיֶה הָיוֹת עָבוּר שֶׁתַּעֲבֹר
 כִּי צִד אֶפְלֹט
 אֶת כָּל הַדְּבָרִים לְהַתְרַפֵּס
 בְּדֶרֶךְ שֶׁתַּעֲמִד מַעֲבָר לְשְׁכֻמוֹתֶיךָ הַגְּרוּמוֹת
 וְיַעֲבְרוּ עָלַי הַצְּרוּפִים
 וְחִגְרָם

מה שמונח לצידי

רחל אהרוני

מה שמונח לצידי עכשו מסרב
להזדקף, למרות שפקדתי: קום
אל תוף העמדה שרק ראוי לקום אל תוכה.
לא מכרחים לחצות אוקינוסים בשביל זה
לא מכרחים לארב למפלצות תת־ימיות בגלל שזה
מה שרק ראוי להקשות בשבילו איזה שריר.
לפעמים קשה לי לזכר, כשמה שמונח לידי
(מי הניח אותו לידי?) מרפה בי את שרשיו
ונרדם באמצעו של האור, בשיאו של החדר,
ונרדם, פשוט נרדם לידי עכשו, כשהוא
מזיל מפיו את מטלות המטבח, את בהלת
הארונות, את התבונה שנשמטה מן הנקיונות
לפעמים אינני זוכרת שאז, דוקא אז עלי
ללחש לו שקר שחר, לצבט אותו בכח מן האור.
מעולם לא האמנתי לטוענים לנדד בלילות
ולא אתחיל עכשו. מה שנרדם לידי
מתחיל לזוז ואני לא רוצה להעיר אותו.

44
102

שאיננו מים

רחל אהרוני

אין פה מה לראות זו רק אני
שהתבישתי לדבר בקול-אנוש
שנשמרתי לצעק מתי תורי והקדוש המהנה
שבחוכי בזאת שולח התנצלות יפה מבעוד מועד
ליד שעוד אינלי: סליחה, יא ילד, על שתגדל ילד-קונכיה,
על שתהיה שבלול-בשמי. זו איננה קנוניה – אני נשבעת –
זו רק אני שרק נמנעת לשמש לך (ולי) בקול-אנוש.
בקע ממני קול של דג.
יצא לי מהמם. סליחה
שהייתי מכרחה לעבר דרך משהו מימי. שוב נואם
בי הקדוש מבלי שהתכונתי. התכונתי סליחה
על באמת על כל מה שזיבוא אחר כך שאיננו מים. ראוי שאספר לך
עכשו שלא מן הנמנע שכל מה שאיננו מים יכאיב לך מאד.
סליחה שלא אוכל, כרגע, למנות וגם לא למנע את הכל.

45
102

חירות

ספיר יונס

צמאון הוא מחלה מסכנת, הטבע מנצח את הזמן.
זר פרחים מיבשים על שלחן מבשר על אברים רועדים
כדברים יפים הנוטים להטבר. אני מפנימה את הדפיקה בדלת,
את המרחק מהמים ומבקשת מהם לבוא לבקר.
כלנו אותו הים. מתאפקת לא להקיץ את הנמרים.
הנסיון להמציא חיות שייגנו
ולהכניע חפצים הוא חפוש אחר שקע חשמלי ומאבק עם אבק.
יש הרבה אבק בעולם.
אי אפשר להחליט אם התנועה מתפשטת או מפשטת או פשוטה
להבנה, אם כל זה הגיוני או חגיגי,
ומה יקרה לחייד
שיצבע כחל וילטף את המבקש להיות, מד זרם חולמני

46
102

פירות הדר

ספיר יונס

בלילה חפשתי עבודה.
אחרי שיטוט בחלונות בלהה,
נסתכם כי עלי להיות
ממינת עלים או לחפש
אוצרות באדמה וישנתי שנת שאלות:
מדוע הכסף לא מגיע?
והדמעות אינן עומדות
בתור במקומי בקפת החולים? ונחציתי.
והתפוזים המשיכו להסחט עד התם הזה

47
102

-

ה
ב
ה

ל
ה
ב
א

-

אני כותב לאדם טוב ממני

רעואל שועלי

אני כותב לאדם טוב ממני
שידע טוב ממני
שהתעקש כמו אבו
ולא התכופף ברוח היומית
שעמד במבצה ובהבצר
לא היה מועד.

אבל השירים חוזרים אלי.
כמו שוטר סיור בגמר משמרתם
הם מדווחים לי. עיפות מרה
אוחזת בגרונם,
ריקים כמו ביתם שחסר אותם
הם קורסים לצדי הם אומרים
בסיוורני הארקים
למדנו,
אין אנשים טובים ממך
הפכנו מאות פנים
כמו בחלום רע ונורא
כלם היו אתה.

בריאה: חלום

סער יכין

מפה לכאן, כבר יום שלם רצון קורא לי ונחבא
כמו חלום כשאתעורר לקול בתי בריאה, ואבא
זכרון תמיד היה. את נזכרת בי כתמוז,
וזו שלפה אותי אוזניים, ובקריאה
נמנית אברים והקאתי רצונות כמו שפור את הזריחה.

כל כוכב נחקק אצלי עשור. כל צלקת לאיזיס הקדשה,
וכל רצון הוא אגדה, כמו חלום כשאתעורר לקול בריאה,
בתי שלי המוליכה, הילל בת שחר מרהיבה,
הקוצרת משמי חרמש ירח, אשר שמש אל אישון מחריכה,

מאי שלית אותי, שקנצותי נוטפות סופים כל-כך קדומים
שכמו חמר אני נקרע לשטף-יום מן הגדה,
שם רצוני שרק נולד נקבר לזרע אגדה?

קדחת

אמוץ גלעדי

את המקדש לאלים הקמנו למען יעמוד על תילו לנצח. הכוהנים תכננו את המבנה במו ידיהם, בלי להידרש לאדריכלים. עבדינו חצבו את מיטב האבנים, חטבו את מיטב העצים; פועלינו גילפו וסיתחו ביד אמן. הכיפה אדירת הממדים, שהפתח העגול בראשה אפשר לאור השמש והירח לחדור להיכל, נבנתה תוך הקפדה על שיווי משקל על-זמני. בד בבד עם מלאכת הבניה, הזרמנו דם חדש אל הגזע, למען ימשיך לצעוד לנצח. העמדנו ולדות, שמרנו עליהם מכל משמר, מנענו מעצמנו מזון כדי להאכילם, שהרי באותם ימים השתוללה הקדחת. נחילי יתושים שזרמו מן הביצות הסמוכות, הפיצו את החולי ברחובות העיר. תינוקות רבים מתו. המבוגרים שלקו בקדחת התענו בהזיות. הם בהו נכחם בעיניים קרועות לרווחה, בולטות, מזוגגות בקרום רירי. בסייטיהם, הם דימו לראות את עצמם שכובים חסרי אונים, בעוד מושא אהבתם נגזל מהם, לנגד עיניהם, במרחק נגיעה מידם המשותקת. אף פרט לא נחסך מהם באותם חזיונות, ואף לא ניתן להם להסיט את מבטם, לעצום את עיניהם או לכסותן בידיהם. הם נאנסו לחזות בפולש רודה במושא תשוקתם, רודה את דבשו, מוצץ את צופו בקול גרגור. איבְּי הקודחים התעקלו, התלפפו אלה באלה כענפי עצים חולים. הם חחררו, צפודים, עד שיצאה נשמתם. חנוכת המקדש הייתה יום אבל. בכיכרות העיר נערמו הגופות.

52
102

53
102

דוֹחִים

בהיכל הגדול, הבנוי לתלפיות, השתוחחנו בתחינה לאלים, חוזרים במלמול על מילות התפילה שדקלמו הכוהנים. שיווענו לישועה ממכת היתושים. אלומת אור מסמאת, שחדרה מן הפתח שבראש הכיפה, ליבנה את המזבח. האור הבעית אותנו; לא העזנו להישיר אליו מבט. פחדנו שענינו ילכדו בו כדג בקרס, כמו הקודחים הבהים בזוועותיהם המדומיינות. בתום הטקס, שירכנו את רגלינו אל פתח המקדש. בצאתנו אל אור השמש, חשכו עינינו. הרחובות, המדרכות, המבנים, הכול נראה שקוע קמעה. רק המקדש עמד על תילו כמקודם. אף על פי שירידת מפלס העיר הייתה מזערית, תחושת אימה מבחילה תססה בבטננו. במקום לשעות אל תחינתנו, היכו אותנו האלים במכת חולות נודדים. רוע הגזירה התחוור לנו ב־רגע. ידענו שעירנו תמשיך לקרוס אל תוך עצמה, מתכסה בשכבות של עפר ואפר. צאצאינו וצאצאי צאצאינו ידשדשו בקרקע הטובענית, עיניהם מתמצמצות מרוב אבק. מסונוורים נחפזנו אל שער העיר, יצאנו אל השדות. טיפסנו במעלה הגבעה החולשת על העיר, מתנשפים, דרך סלעים וקוצים. מוכי חמה, קרסנו על ברכינו בהגיענו אל הפסגה. את בגדינו קרענו מעלינו, רגבי אדמה פוררנו בין אצבעותינו, עפר בָּזְקנו על גופינו, כחייתו פרא שאגנו אל הרוח.

לכל עבר משקיף המגדלור, עינו הקיקלופית שולחת אלומת אור מסמאת אל סביבותיו. במעגלים חג פס האור על פני המישור רחב הידיים, המחושק בהרי חושך רחוקים. האור לא נאחז ביצורי האופל ובצמחיו, הממהרים לחמוק בחזרה אל הצללים, אך צמחיית המישור נטפלת למגדלור. במשך לילות רבים פיזרה הרוח את זרעי העצים אל תוך הסדקים שבגוף הבטון, וכעת מזדקרים מן המגדלור ענפים שחורים, זרועות עוועים. מְאוֹר העין המתגלגלת בֹּצַע את החשכה, אך בגוף המגדלור כבר מתפשט ליל האדמה הלח, הטחוב. מעלה מעלה מסתעפים הענפים מתוך הבטון, מבקשים להתלפף סביב עין המגדלור, לשתום אותה, לשים קץ לשערוריית האור. התנועה

נעשית קשה יותר, איטית יותר, אך עין הקיקלופ ממשיכה להתגלגל, להסתובב, לשלוח הבזקי אור המהבהבים סביב סביב, בין ההבזקים של אפלטון המישור. שברי מראות נקלטים לרגע באלומה: סירה נטושה על שפת אגם; ארובות מפעלי הנשק, המעלות ענני עשן לבנים, סמיכים; ציפור הנחרדת מרבעה, נוסקת מתוך גל אבנים; גדרות ממוטטות; גווייה חנוטה, מונחת על ערמת זרדים, ערוכה לטקס השריפה; מגרש משחקים, או שמא מתקן עינויים; חיות צהובות עיניים, שחילי אדמה מכסים את גופן, מגוננים עליו כשריון צב, ורק ראשן מבצבץ החוצה, אורב לטרף. כל אלה מוארים ומוחשכים לסירוגין, שוב ושוב, סחור סחור; אך פעם אחת בלבד פוגעת אלומת האור במלכת הלילה, גופה העירום גוף אישה, ראשה ראש סלמנדרת האש, עיניה מודלקות, דִּךְךְ כשרביט בידה, כרסה בין שיניה.

ליקוי מאורות

בליל ליקוי מאורות הם עולים, זוחלים מתוך מחילות אטומות, דוחפים את האדמה בגפיהם, בראשיהם, בזנבותיהם, מבתקים את קרום הקרקע הפריך ונפלטים החוצה, לראשונה בחייהם. טעם עפר בפיהם, ריח עפר בנחיריהם, עיוורון עפר בעיניהם. לא ירח אחד, כי אם ירחים רבים תלויים בשמי הכוכב הזה, ירח ירח וליקויו. כל ירח מתכסה ומתגלה לפי דרכו, מתווה דפוס התמעטות משלו: בין חצאי הסהר המהבהבים מתוך האפלה, מזדהרים כדורים חיוורים המוטבעים בצלבים שחורים, במשולשים שחורים, בחישוקים שחורים. לאחר המתנה ארוכה לבלי נשוא, תמסחי העפר חשו את ההבהוב, קלטו את האיתות, נענו לקריאה. הגיע סוף־סוף תורם להתנועע על פני הכוכב הזה, לטרוף ולהיטרף בו. על גחונם הם זוחלים עכשיו, תחת כיפת השמיים, חשים את חיכוך הקרקע, מגרגרים מהנאה. נחיריהם מתרחבים, לועותיהם נפערים, עיניהם נפקחות בתדהמה. במקום סבך השורשים הלחים שטרדו את מנוחתם מתחת לאדמה, רואים כעת התמסחים את פרחי הענק המזדקרים מהם, וניחוח הצוף מסחרר אותם. במקום הרמשים שמהם ניזונו מתחת

54
102

55
102

לאדמה, נגלה להם הטרף האמיתי, השרני, שהשתוקקו תמיד לרטש ולבלוע: עופות חולמניים, בהמות שאננות. והטבח מתחיל, בנעיצת שיניים וגעיות אימה, במשק כנפיים והתפזרות נוצות. הטרף מצוי בשפע, והתמסחים מזדחלים ומתנפלים, סובאים ומתפטמים, ממלאים את כרסותיהם עד זרא. אבל לא די להם, והם ממשיכים בהילולה, מסתערים על להקת סוסי בר, נתלים על צוואריהם ונועצים בהם מלחמות מושחזות, מבתקים עורקים, מותירים אחריהם שובל גוויות מהופכות, שלשונותיהן משורבבות ומעיהן שפוכים. לפתע נדרכים התמסחים: חבטות כבדות, קצובות, מרעידות את האדמה. הם נושאים עיניים אל הגבעה המתנשאת מעליהם, שבמדדונה שועטת לקראתם מפלצת ענק מכונפת. צווארה הארוך של המפלצת שלוח קדימה, זנבה חובט בקרקע, מעלה ענני אבק. מיד מתפזרים התמסחים לכל עבר, אך המפלצת כבר בקרבם, רומסת על ימין ועל שמאל, יורקת אש, מכה בכנפיה, וחלקם נפגעים, מתהפכים על גבם וגוועים בחרחור גרוני. בצווחה צורמנית, פורשת המפלצת את כנפיה וממריאה. לאור הירחים המפולחים, היא עפה הרחק משם, נעלמת מעבר לגבעות. חבורה מדולדלת של תמסחים מגששת סחור סחור. טעם אפר בפיהם, ריח אפר בנחיריהם, עיוורון אפר בעיניהם. הקרקע שמסביב התהפכה, שורשיה נעקרו, רמשיה נחרכו, בני מעיה נשפכו. התמסחים מריחים את האדמה התחוחה ונתקפים געגוע, חשים שהיה להם טוב יותר בחיקה מאשר על גביה. הם מתחילים לחפור, לערום רגבים ולבנות תילים. כל תמסח מקיף את עצמו באדמה, מתעטף בה, עד שרק ראשו מבצבץ החוצה. כך, חנוטים במבצרי אדמה המגינים על גופיהם אך חושפים את ראשיהם לחרון השמיים, הם מחכים. להקת ציפורים חולפת מעליהם בצווחות לעג. הרקיע מתכסה חשרת עבים, ובהבהוב הקלוש שנותר מזוהר הירחים, מאזינים התמסחים לדממת הלילה, מחכים לעלות השחר, מצפים כבר לליל ליקוי המאורות הבא, שיביא עימו, בעוד מאות שנים, איתות חדש.

רפה־נוי

עמנואל יצחק לוי

הכל יגיע לקצו ברפה־נוי
בקצה המערב.
במזרח קוראים לרפה־נוי אי־התחיה
כי לא תהיה בו תחיה. רק אי־תחיה.
טוב שיש מקום כזה,

אבל אין בו מקום בשבילך.
אתה תחזר על עצמך כמו השמש
עד שלא תגיע לרפה־נוי.
העצב ושב־נוח הלב
נערה בבגד ובקרים עצובים.

טיקופיה

עמנואל יצחק לוי

לשוב לטיקופיה בטעות אחרי שלא הצלחת למות,
אחרי שהכרישים בחלוי בד
והים הקיא אותך
וקלקלת לרעב את התאבון,

ולמצא אותה ריקה.
הייתם ששים ושלשה, וטיקופיה יכולה לכלכל
ששים ושנים. לכן עצבת,
וכך עשוי כלם.

רק אשתך עומדת בחצר ומנפה חטים.
שפתיה חשוקות מטפחת רטובה,
שלא תתיז ריחה על לחמו של אהובה,
כאלו מעולם לא עצבת את טיקופיה.

היא מבחינה בד בבעתה, צונחת,
מכה אותך במערוך אפים ארצה.
כלב, מסננת, כלב אנכי,
אף פעם לא עצבת את טיקופיה

עצבת אותי.

57
102

56
102

-

ה
ב
ה

ל
ה
ב
א

-

סמואה עמנואל יצחק לוי

בדצמבר 2011 החליטה סמואה לעבור לצדו המערבי של קו התאריך הבין־לאומי. הדבר התבצע על ידי ביטולו של יום שישי, ומעבר לשבת, היישר מיום חמישי.

שְׁמוֹנֶה לִילוֹת חֶלְפוֹ, וְאַפֶּס יָמִים
כָּאלוֹ פֶּרֶטָה אֶצְבָּעָה עַל קוֹ הַתְּאָרִיךְ הַבִּין־לְאָמִי
וּמִשְׁכָּה שׁוֹב, וְשׁוֹב, וְשׁוֹב
שְׂבַע פְּעָמִים.
לִפְנֵי מִי מִנְּגַנֶּת שְׁנִי
עַל הַיָּמִים?

וְהִירַח נִמְשָׁךְ כְּמוֹ צִפּוֹר שְׁחוּטָה עַל
הַיָּמִים הַחַיִּים, עַל הַיָּמִים הַדּוֹמָמִים
וְהַסּוֹחָרִים הַסְּמוּאָנִים יוֹשְׁבִים עַל הַסִּיר וּמַחֲפִים לְתַרְנֹגֹל,
וּמַחֲלֵה־מִים
כַּמָּה עוֹלָה זְרִיחָה?

שְׁמוֹנֶה לִילוֹת רְצוּפִים וּבָיִים הַשְּׁמִינִי
מִשְׁכָּתָה לְפוּיוֹ הָאֲחֵר וְהַנֶּה –
נִגַּע אֹר
שָׁמֹן אֲדָמִים
זוֹלָג עַל תְּנוּף אֶזְנֶה הִמְנִית
וְעַל בִּהּוֹ יָדָה הִמְנִית
וְעַל בִּהּוֹ רִגְלָה הִמְנִית:
שְׁקִיעַת דְּמָדוּמִים.

גואם

עמנואל יצחק לוי

לֹא אֶת רֶעֶךְ, לֹא אֶת אוֹיֵבְךְ,
לְאַהֵב אֶת מִי שְׁאִינֶנּוּ,
וְשִׁלְעוֹלָם לֹא יִהְיֶה.
רַק כָּךְ צָרִיךְ לַעֲשׂוֹת אֲהֶבָה:
בְּמָקוֹם שְׁאִין בּוֹ אֲהֶבָה,
בְּמָקוֹם שְׁאִין בּוֹ אוֹהֲבִים,
בְּגוּאָם.
כִּי הֵיכָן שֵׁיִשׁ אֲהֶבָה –
אֵין מֶה לַעֲשׂוֹת.

מלאיה

עמנואל יצחק לוי

כָּל הַיָּקוּם מְחַפֵּל בְּפֶלֶג,
אֲדִיר, שׁוֹצֵף
אֲרָכִי־פֶלֶג, הַגְּדוֹל בְּעוֹלָם,

וְשׁוּם מִים לֹא יִחַבְּרוּ עוֹד בֵּין אֵי
שְׁקִרְעַת מַמְנִי, אֲדֹנִי.

וְכִמָּה שְׁאֲנִי יוֹתֵר אֵיִם,
וְכִמָּה שְׁהָאֵיִם יוֹתֵר רְחוּקִים,
כִּכָּה הָאֲרָכִיפֶלֶג יוֹתֵר גְּדוֹל.
מָלֵא יָהּ.

טונגה

עמנואל יצחק לוי

לֹא בְּשִׁבִּיל יִנְיִי וְלֹא בְּשִׁבִּיל רְטוֹשׁ נִתְּנָה הַשְׂפָּה הָעֵבְרִית,
אֶלָּא שְׁתַּגִּידִי לִי
אֲנִי אוֹהֶבֶת אוֹתָךְ.
חֲבֵל.
זֶה אַפְשָׁר גַּם בְּפוֹלִיגְזִית.

כִּיצַד?
בְּטוֹנָגָה יֵשׁ כְּלוֹנְסָאוֹת, וּשְׂדוֹת וְנִיל,
וּמִלְכָּה בְּשֵׁם טוֹפִי שְׁגָבָהּ כְּגִבָּה עַץ הַקּוֹקוֹס.
וְאֵת כָּל זֶה נִתְּנָו לָנוּ רַק בְּשִׁבִּיל שְׁאֲדָם אֶחָד בִּיקוּם כָּלוּ יִצְחָק
עָלֶיהָ?
לֹא נָכוֹן!
מָה פְתָאם!
אֵת טוֹנָגָה נִתְּנָו לָנוּ בְּשִׁבִּיל שְׁשָׁנִים יִצְחָקוּ עָלֶיהָ.

שְׁלֹשׁ פְּעָמִים בְּחַיִּי רָאִיתִי אִשָּׁה בְּמַעְרְמֶיהָ
וּבְרַב־יַעִית לֹא רָאִיתִי, מִפְּנֵי שְׁעֲצָמָתִי עֵינַיִם. מֵאֲז
שׁוּב אֵינֶנִּי מְאָמִין שְׁאֵהָבָה יִשְׁנָה,
אֶלָּא בְּשִׁבִּיל שִׁיָּהָה עַל מָה לְדַבֵּר.
שׁוּב אֵינִי צוֹחֵק עַל טוֹנָגָה,
אֶלָּא בְּשִׁבִּיל שְׁתוֹסִיף לַהֲיוֹת.

61
102

60
102

-
ה
ב
ה
ל
ה
ב
א
-

נדב נוימן

אני אבלע אתכם אמרו המים

יָרַח זֶרַח מֵעַל הַסְּפִינָה
הַלִּילָה עֵמֶק וְסִמִּיךְ
הַעֲגוּל הַלְבֹּן מִשְׁמַקֵּף עַל הַמַּיִם
אֶהְבָּה מִמְּרוֹחֵק בְּרִיקִיסִית

(נַצְנוֹץ, הַבְּהוּב, טַנְטוֹן)

הָעֶרֶב שׁוֹתִים לְכָבוֹד אֵיזָה מִשְׁהוּ
כּוֹסוֹת וְצִלִּים וְרִקּוֹד
שֶׁרֶשֶׁת אוֹרוֹת בַּחֲטוֹם, הַבְּהוּבִים
שֶׁל חַיִּים שְׁחוּשְׁבִים שְׁלַעַד

(זְרִיחָה, בְּרִיחָה, שְׁקִיעָה)

שְׂנִים יוֹצְאִים לְסַפּוֹן לְדַבֵּר קֶצֶח
לְשֹׁאף וְלִנְשֹׁף בְּאוֹר
הַסְּתַכְלִי לַשְּׁמַיִם, אוֹמֵר הוּא וְהִיא
מִסְתַּחֲרֶת מַעַט, "בּוֹא נִשְׁכַּב

(תְּרוּץ, מְרוּץ, פְּרוּק)

וְנָבִיט אֶל הַמַּיִם גַּם שְׁמָה עֵמֶק
וְסִמִּיךְ וְלָבוֹן עַל לָבוֹ
מָה הַהֲבִדֵּל אִם לְמַעַלָּה לְמַטָּה
גַּם פָּכָה כִּלְנוּ לְשֵׁם"

(צִלִּילָה, שְׁלִילָה, תְּפִלָּה)

עוֹדֶם מְבִיטִים וְלָבוֹן מִתְרַבֶּה
זוֹהָרִים הַמוֹנִים מִסְבִּיב
כְּמוֹ כּוֹכָבִים שְׁקוֹרְאִים לָהֶם בּוֹאוּ
אֲלֵינוּ לְרִקְדָּה בְּנוֹזֵל

(קַע, חַץ, רִיק)

63
102

וְכֹכֵב מִתְפַּתֵּחַ זְרוּעוֹת בְּזָרְחָן
וּפְרַח פֹּרֵחַ אֵינְסוֹף
אֶחָד מֵאֶחָד וְאַחֵר מַעֲצָמוֹ
פְּתָאֵם אֶלֶף שְׁחִיָּה צוּרְנִית

(זֶהָר, טֶהָר, כַּח)

מִהֶמְסָבָה בָּא אֶחָד וְאָז עוֹד
"מֶה קוֹרָה כָּאן", וְהֵם מְהִסִּים,
נִשְׁכָּבִים אֶז כָּלָם בְּחֶרְטוֹם לְהַדְלִיק
הָעֵינַיִם בְּמִתְקָה הָאוֹר

(זָרַח, פָּרַח, קָרַח)

אֶת כָּל הַחַיִּים מְצִידִים בְּנֵי הַלֵּיל
כָּל הַמְּבִיט מִשְׁתַּנֵּק
וְרוֹאֶה אֶת כָּל עֲתִידוֹ עַלֵּי גֵל
שְׁעוֹלָה וְיוֹרֵד וְעוֹלָה

(קֶצֶף, עֶצֶב, קֶצֶב)

יְצוּרִים בְּמַלְיוֹנִים קוֹרְאִים לַקֶּהֶל
בְּזֶהָר אֶלְפֵי עוֹלָמוֹת
וְזֶה מִתְהַפֵּנֵט וְעוֹמֵס בְּקֶצֶה
רַק לְגַעַת, רַק לְעֻנּוֹת

(שְׁחוּר, קָר, בּוֹר)

נְגִיעָה, מְשִׁיכָה, זֶה רְטוּב וְיִפָּה
הַסְפִּינָה וְהֵיָם מִתְנַשְּׁקִים
וְהַמִּים בּוֹלְעִים אֶת כָּלָם, מִתְרַצִּים,
וְעִכְשׁוֹ רַק צְמִיגוֹת טְהוֹרָה

(רְגֵשׁ, הֶגְה, פִּלְא)

מַלְיוֹנֵי מַחְשְׁבוֹת רַבְבוֹת חֲשָׁמְלִים

וְרִבּוֹא עוֹלָמוֹת נִבְרָאִים
בְּמִיָּם הָאֵלֶּה שֶׁהֵם הָרֵאשִׁית
אַחֲרִית, וּבִינָיִם, בְּעֶצֶם

(עוֹד, סוֹד, שׁוֹט)

עֵין לְעֵין סִנְפִּיר לְגַפִּים
אֲנָשִׁי הֶמְסָבָה אוֹהֲבִים
אֶת אוֹכְלֵהֶם, אֶת כָּל הַשּׁוֹחָה, הַמַּחְלִיק
וְלִדְעַת אֵין מֶה כְּבֹר יוֹתֵר

(נּוּם, מוּם, כָּלוּם)

יָרַח זוֹרַח מַעַל הַסְּפִינָה
מְנַשֵּׁק אוֹר יָרַח צָלוּל
כּוֹכָבִים מְשֻׁתְּקִים בְּעֶצְמָם בְּאַלְסֵטִי
וְשִׁקֵּט וְגַל וְאֵינוֹ

$\frac{65}{102}$

$\frac{64}{102}$

-

ה
ב
ה

ל
ה
ב
א

-

אף זאת מתוך ספר הדלפונות

נמרוד ברקו

ונדִיק:

שְׁרִפּוּאוֹת־הַיָּם טָרָם נִבְרְרוּ מִן הַיָּם;
שְׁרִפּוּאוֹת־הַיָּם נִכְרְכוּ בְּיָם־אֵיזָה אֶף כְּאֶגֶב־דֶּרֶךְ;
שְׁרִפּוּאוֹת־הַקִּיר עֲשׂוּיוֹת־הָיוּ לַעֲלוֹת בְּקִנָּה אֶחָד עִם
שְׁרִפּוּאוֹת־הַיָּם טָרָם נִבְרְרוּ בֵּין נָגַע לְנָגַע.

ונדִיק:

שְׁיִצִּיבְתוֹ מִזְהָרֶת לַעֲמַת רְפּוּאוֹת־הַיָּם;

ונדִיק יוֹתֵר:

שְׁיִצִּיבְתוֹ מִזְהָרֶת לַעֲמַת רְפּוּאוֹת־הַיָּם;

ונדִיק עַל אַחַת כַּמָּה וְכַמָּה:

שְׁיִצִּיבְתוֹ מִזְהָרֶת לַעֲמַת רְפּוּאוֹת־הַיָּם.

$\frac{66}{102}$

$\frac{67}{102}$

א

נמרוד ברקו

כָּל הַזֶּהֱרַר הַמְתַּקְצֵף הִזָּה אֵי שָׁם – סִרְטָנִים, סִרְטָנִים – אֵיזוֹ
הַטֹּלֶת־דָּפִי שֶׁנִּקְרָאוּ בִּידֵי הָעוֹלָם
לִיד הַפָּה,

אֵיזוֹ פְּחִיתוֹת –

וְעַם זֹאת,

עֵדִין – חֵי נִפְשֵׁי – נִחְקָרָאוּ כָּכֵל הַנִּרְאָה מִתּוֹךְ הָעוֹלָם־טָרָם וּבִידֵי
עֲצָמִם־טָרָם לֹא בָּאוּ לְהִתְקַרֵּא

בְּמִצּוּלוֹת, מְקַצְפֵי־עֵינַיִם, בְּרָקִים, בְּרָקִים, דְּגִים־חֲשֹׁמֶל וְדָגִים־

סִנְדֵּל – חֵי נִפְשֵׁי – כָּל הַסֵּרֶטָן

מִרְתִּיעַ וּמִתְקַרֵּא –

וְלֹא רֵב הַסֵּרֶטָן מִרְתִּיעַ, וְלֹא הַפֶּה־הַסֵּרֶטָן־הַמְתַּקְצֵף־בָּאוֹר מִרְתִּיעַ

וְלֹא הַצְּבָתוֹת־הַסֵּרֶטָן־הַמְתַּקַּרְאוֹת־בָּאוֹר

וְלֹא הַזְּנֻבוֹת־הַסֵּרֶטָן וְלֹא הַשְּׁלֵדֶה־הַסֵּרֶטָן וְלֹא הַפִּלּוּלִי־הַסֵּרֶטָן – חֵי

נִפְשֵׁי – תִּשְׁעַ רַגְלִים

מַעֲמִידוֹת הַיָּה לְקִרְאָת עֲשִׂבֵי־הַיָּם בְּלִשׁוֹנוֹת־טָרָשִׁים

רַק כְּדִי לְהִבְהִיל – שְׁתּוּקִית – הַעֲוִיָּה שֶׁנִּתְקַבְּצָה לְמַעַלָּה מִן

הַגִּפְּסִים.

-
ה
ב
ה
ל
ה
ב
א
-

קציצות הן ירחים מבוהלים

עלם

באוטובוס סחררוני פיות וגלים של אש. מולי ישב זוג אוהבים צעיר (בני 18, כלומר בגילי) וירה בי בצרורות את כל מהלומות יופיו הגועש, האסור מרוב סכנה. נדמה לי שמעולם לא ראיתי יופי בתצורה כל כך מְהִלֶּמָה, יופי אלים, דחוס, מעלה אותי על גדותיי כמו קיטור שואג, יופי שאסור לו להסתובב חופשי. לנער פנים יפיפיות, שחומות, כמו צרופות נחושת בשוקולד, אף רחב כמו של הנסיך אחמד בן הסולטן, זקן מדויק ושרירים משורגים כמו פסל שיש. הלוואי והייתי בזרועותיו כמו נערתו. היא, דקיקה וענוגה, עם שיער שחור חלק ובורק ונמשים חמודים עד מוות על הידיים. חשבתי לעצמי, אני בר מזל, הרי אם הייתי רואה את פניה ודאי הייתי מתפרפר למוות, ואולי זה כדאי? למות מוות מחויך, אפוף רכות ועונג, כמו טביעה בימה של דבש? בכל מקרה, היא נשארה כשישונה בכיסא שלידו ורובה שרועה על רגליו, מרפקיה מייצבים את ראשה הקבור במפשעתו, כי הרי שני בני-אלילים כאלה חייבים אפילו באוטובוס להתעצב בתנוחה שלא נותנת מנוח.

לפתע ניתר אחד הנוסעים מהמושב הקדמי, בניתור, כאילו אך קם מחלום רע, ודקר את הנהג דקירות מרובות. הוא צעק בשפה שנשמעה כאילו חול מדבר שפוך עליה, וסכיני הייתה סכין מטבח פשוטה ומבהיקה, שיושבי כל האוטובוס השתקפו בה בעמימות כמו נצפו מבעד עיניים כמעט עצומות. הדלחות נפתחו, כנראה בכוחותיו

האחרונים של הנהג, והדוקר המשיך לנוסעים נוספים שנסו מפניו. בהמולת הצעקות הבחנתי שהנערה הנרדמת זזה קלות. פחד עלה בגרוני כמו מפלצת מפי באר. היא עומדת לקום, ואני עומד לראות את פניה ולהתנפץ מאושר ומחוסר אונים. אני מזנק מעל המעקה, נוחת, מישוה מקים אותי מהרצפה אבל אני מפחד שזו היא, הודף אותו, מזנק שוב אל מחוץ לדלת ורץ הביתה, דודה פאני מחכה. לקראת ההגעה אני מבין שלא נשקפת לי אף סכנה, ושלא יכול להיות שהנערה המהממת רדפה אחריי עד לכאן. אני הולך נינוח, קוטף פרח סבא ומניח אותו מעל לאוזן. הגבעול נופל במהירות, אבל רוב התפרחת הלבנה עדיין דבוקה לי לשיער. אני שמח וחושב, אם אתגלגל עכשיו על האדמה אֶפְרָה אותה בזרעי הסביון. אני קם מהדשא וממשיך, ומחוץ לבית דודה פאני מסתכלת עליי מהמרפסת כשהיא מרביצה לשטיחים.

"מתוק, היית בהליכה? הכול היה בסדר?", שאלה.

– "ראיתי בדרך חתול מת, אבל הוא עדיין היה מתוקי וליטפתי אותו", עניתי.

– "אוי, לא כדאי, מותק. זה מחלות. בוא הביתה. תשטוף ידיים ותכין את השולחן. הכנתי קציצות", אמרה.

– "קציצות הן ירחים מבוהלים", עניתי.

– "בסדר, מותק. צחצחת היום? זוכר את מה אמרנו? שמ"ש – שנייים, מקלחת, שרוכים".

אבל אני כבר הייתי בחדר.

נכנסתי אליו בסערה כשהתשוקה מפצצת בין מותניי. התיישבתי בכיסא, נזכרתי בזוג הצעיר, האדם בשיא שלמותו המגרה, ושפשפתי במקום הגס. אוי, יפים שלי, דמיינתי את עצמי אומר להם. אם יכולתי, הייתי מיד מסכים להיות זבוב בבייתכם, נקודת חן על העור הכהה או כינה בשיער השחור. הייתי בונה לכם עיר. עיר שהיא רק שלכם, וכל הבניינים והמזרקות תפאורה לרגליכם המהלכות, באזור שם איפה שהיה שדה דוב, הייתי בונה, ושיחים שאוכל להתחבא ולראותכם תמיד. בשצף מפל המחשבות הרגשתי את השיא, וכשהבטתי ראיתי שלא נוזל לבן יצא לי, אלא ורוד. ידעתי את המשמעות – זהו פרי של מחשבה רומנטית במלוא זכותה.

בשבוע שלאחר-מכן הלכתי לבדיקה. דם בזרע. סרטן באשך ימין. הוא התנפח ונדמה היה לי שמקבל צורת לב. כעבור ארבעה חודשים מתתי.

$\frac{69}{102}$

$\frac{68}{102}$

-

ה
ב
הל
ה
ב
א

-

לאדל

שני פוקר

פילגשי החדשה 1

שני פוקר

מִצְאֲתָנִי שְׁבוּרָה כְּכִלִּי. הֲלוֹא רָאִיתִי: נִפְשׁ כְּאֶדֶל
וְלֹא הִיְתָה כְּמוֹתָהּ אַחוֹת וְלֹא דְגְמָה בְּיִשְׂרָאֵל
מִצְאֲתָנִי שְׁבִירָה כְּכֹס חֲרָסִינָה; מִצְאֲתָנִי קֵלָה כְּפִלְסְטָלִינָה,
(לְרֹעִי, אֲנִי אוֹמֶרֶת בְּבִטָּחוֹ: אִם עוֹד לֹא הוֹכַח הָאֵל,
אֲזִי אֶדֶל, הִיא הוֹכְחָה) שָׁרַק הַשָּׁם הַמִּתְבּוֹלֵל
אֶדֶל אֶנֶל; - - -
וְצוּאֵר הָרָחֹם מִשְׁתַּבָּלֵל
וְלֹא נוֹתֵר לִי עוֹד דָּבָר רַק לְמַלְמֵל
כְּהִזְוִיָּה: אֶדֶל אֶנֶל, אֶדֶל אֶנֶל,
שֶׁפֶן עוֹד לֹא הוֹכַח הָאֵל,
וְאַתָּה אֶדֶל, *הַהוֹכְחָה*

הוּ שְׁכַחְתָּנִי, פִּילְגָשִׁי, כְּחוֹחַ בֵּין חוֹחִים
וְדִלְקָתִי כָּדָּ:
(לְהִשְׁכַּח)
נִשְׁכַּחַת פִּילְגָשִׁי אֲנִי וְשׁוּב אֲנִי דְלוּקָה לְתַבְעֵ שֶׁפֶל -
בְּנִי־אֶדָם פְּנִי־כֶפֶל:
רוֹנְנִים הִשְׁפִּילָה בְּמִטָּה
אֶךְ לֹא בַצְבוּר
אֲנִי דְלוּקָה כִּי פִילְגָשִׁי הִחְדָּשָׁה:
- לֹא־בְחִבוּר לֹא־בְחִבוּר -

לְתַמְרִיץ זָרֵם הַדָּם שֶׁל מִסְרוֹנִים
בֵּין חִבְרִים, שְׁכַחְתָּנִי, פִּילְגָשִׁי, בְּמִלֵּא־אוֹנִים

וְדִלְקָתִי עַת
(לְהִתְמַעֵט)
בְּשׁוּלִיָּתָם שֶׁל עֲקָרִים

וְדִלְקָתִי גַּץ
(לְהִתְרוֹצֵץ)
כְּאַכְרָה בֵּת אֲכָרִים

לְטֵב מִפַּח אֶל פַּח
אֶל פִּתְחָה:

כְּצָבוּב גּוֹמָא
אֶל הַצִּלְחָת

71
102

70
102

ה
ב
ה
ל
ה
ב
א
-

אם הנס לא בבית

אייל שלום

אם הנס לא בבית הנס שותה ומעשן והולך לפגש את הארי. אם הארי לא בבית הנס שותה ומעשן וממתין בחוץ להארי. הנה והארי יאחר הנס ישתה גם יעשן גם יתלונן שקר. הנס רוכס את מעילו חזק על הבשר ומהרהר לעצמו מה שמהרהר ומחכה להארי הנס מספר לעצמו מה שמספר ומחכה להארי הנס מיטיב את חלצתו אל מול עלבון שפצה, ומחכה שהארי גם בודק בשעונו היטב פעמים, שלש ומתקשר דחוף אל הארי

בשביל לבדק.

הארי לא עונה (הנס נרעש) ולעזאזל עם הנאצים הנס נרעש כי לעזאזל עם הנאצים ויש לו זכות גם מקלל והנה צפוי לרדת שלג בפרידריכסהין וירד שלג בדיוק בפרידריכסהין כך שמה שצריך לפל בסוף נופל

אח"כ הוא עולה אל הגג לארגן את אופניו החדשים אל האזור אח"כ הנס נמלא בהארי שכמעט אפטר כבר לעלעל.

הנס פונה בגשר אוברבאום פהרגלו בדרך לאזור הנס מביט במגדל הטלויזיה בדרך לאזור אח"כ הוא שותה ומעשן זריז ומקיף במבטו את האזור אח"כ במעילו רצוא ושוב, אח"כ הלאה סחור וסחור

דומה שהנס צועד אף האדמה תחתיו נמשכת דומה שאין מאד לאן לחזר, דומה שהאדמה דומה ומתארכת הנס חושב שהוא רואה את הארי באלקסנדרפלאץ, אבל איננו בטוח הנס סבור שזה הוא הארי באלקסנדרפלאץ, אבל שוב הוא איננו בטוח כך שמי שמחפש, לא מוצא ומי שלא מחפש מוצאים אותו בפרענותו.

הנס מבחין באופניו של הארי דם על צנארו מרב הצלחה הנס מבחין במקטרגו של הארי, יאה להארי המקטרג הנס מבחין בכובעו של הארי, יאה להארי גם הכובע דם על צנארו מרב הצלחה דם על צנארו מרב הצלחה הנס נגש אל הארי בדחילו ורחימו הנס נגש אל הארי כשהוא על סף השראה לא לפני שהוא מיטיב את חלצתו פעמים, שלש ומספר לעצמו מה שמספר ומשקר לעצמו מה שמשקר לכאורה, מה שעומד לקרות כבר קרה

73
102

72
102

-

ה
ב
ה

ל
ה
ב
א

-

נח אנגלהרד

מרלון ברנדו

מסדר כמו דומינו
 ולוח הדומינו
 נשבר לפתע
 תחת עמס המספרים הזוגיים
 ולך אין מזל
 תמיד לא יוצא
 להיות בחדרו של מישהו אחר
 קשהיא
 החמודל'ה
 בחדרו של מישהו אחר
 שוברת את הדמות
 שוברת את לוח הדומינו
 שוברת את העולם כלו כדי להתאים
 אף ורק לך כדי שתוכל להיות מרלון ברנדו
 אף ורק ליום אחד

75
102

74
102

עזות המצח
 לומר אז
 קשאשוב
 אז אשוב
 הופכת את הפרדה
 לדבר מה
 תאטקלי
 כאלו אני
 מרלון ברנדו
 והיא זונה
 והיא זונה
 ואני, יבכו
 מרלון ברנדו
 שומע אותה
 בוכה ואני
 לא שובר
 דמות בשום מחיר
 יוצא מהדלת
 טורק את הדלת
 יוצא מהבנין
 ואומר אח!
 השמש הנהדרת
 תמיד תהיה
 השמש הנהדרת
 חוזר לבנין
 נכנס בדלת
 טורק את הדלת
 מבפנים
 ואומר לה
 חמודל'ה
 את אמורה לרוץ אחרי
 אף החמודל'ה
 כבר יצאה מהדמות
 יצאה מהחדר
 אל חדר
 של מישהו אחר
 כאלו העולם הזה

-
ה
ב
ה
ל
ה
ב
א
-

משפתח רצה לסגר
משכפף רצה למות
אני דרוכה אך בביתי
מה שיצאה עלול לרצות אותי.

כשאפתח ירצה לסגר
כשאדבר ירצה לשחק
ובביתי בין כה וכה אני דרוכה.
אני הולכת לאחור
אל כפר אור מתוק.
הוא לא מואס בעיר המלוכה.

הבקר הוא עירם, הוא מתלונן
לי על מזרון. תרמיל נשטט. מושיט ידו.
מעדיף הוא לטפס אל מערב
במעלה אדם עד אבדון.

המערב מצפון, אני עונה
והמזרח נמרח בדם
וגם לכלב אין משג שהוא מביט.
המצלמות כלן חתול נרדם
וגם הלילה הוא עירם.
השמש לא נכרית.

הים לא מתרומם
השמש שיכות
הים פצוי הולם
הים מסוג נחות.

להשאר, אני אומרת.
להשאר, גם הוא אומר.
העצביות תמיד עולות יותר.

הדבר

ניצן לוביאניקר

1. נולד

הדבר נולד מאחר
בשל מדי
נרקב כמעט
מפגר מקדימה אחרי כלם
ממריא אל תוך האדמה לאט.
רק בקע וכבר יודע לדבר
ומלותיו מתגלגלות מפה לשם
מלה נמרצת
מלה תשושה
כמו 'פיליפינית' ו'קשישה'
מגלגל אותן במישורים
בעליות לא
וסב על עקבותיו כנאמר
הדבר נולד מאחר.

הדבר נולד מאחר
בשל מדי
והוא מוסיף שאי,
הוא נהדר בשביל רבה.
מורח רבת דבר על כמה רקיקים
מלקק רק אותה
את עצמו כמולומר
לקוקי לקוקים
את הקרקרים לא
נוטש את הקרקר
רוקק למחר
כמולומר גם דבר שנולד מאחר
מפגר מקדימה אחרי כלם.

יצא שחשבת, אולי כדורים
לבצע,
או לטען ולקלע
זה לא עזר
רציתי לחיות.

לשכח אין כח
לשכח מלשכח אפשר

מאיזה מין דבר,
לחיות כלומר
לנכח דבר שפצה תאמין בכל
במדע, בגורל, גם באנשים
בכל מה שנותן תאטרון החושים
כשיוֹרד המסר.

הדבר נולד מאחר
ונוקט לשון סבחות אדיבה:
אין דבר.
לו אין דבר
ולי אין דבר.
רק זה במשטף.

2. ואמה ואמה ואמה (מצפצף)
אמה שותה הדבר (מצפצף)
אמה מקיא הדבר (מצפצף)
אמה מדמם הדבר (מצפצף)
אמה מחטא ומוחה את הדם.

גופף הפעור נקבים (נקבים)
מוציא את צרכיו הדבר (מצפצף)
ולבף הדרוך עקבים (עקבים)
מרפז אהבה הדבר מצפצף
וגם כשאינו מרפז אהבה
כשאנינו (דבר), הדבר מצפצף.

אמה מתרחק הדבר מתקרנף
אין לחמק מדבר אמה רק מתמנף
אמה חי פרושו שדבר מצפצף
(אמה חי פרושו של דבר מצפצף)

כל המכלכל צעדיו בערמה
מלחמת חרמה מנהלת אותו
וגם תת־הכרה שפורצת דבר
סופה מעגל המשיק למוח
דבר הוא דבר שאין לו שעור
דבר מצפצף הוא אינו משער.

$$\frac{79}{102}$$

$$\frac{78}{102}$$

ניצן לוביאניקר

עדר חדר

זו פטמה מלבבית מכלוב הצלעות
ואולי פונקציונלית גם לזכר
וזה כאב, ואפה מאשר
אנטנה צומחת לה מהלב.

האדם שבוער מתחפר בעדר
העדר שבאדם מדלל את הדם
ערב ובקר האדם מרדם

באין רועה העדר רועה
את העשב
אל תוף קבחו
ובוטש את העצב
אל תוף אדמתו
ובונה קדשתו
כפרה אדמה
האדם שבוער לא כל כך בסדר
בהעדרו.

הנמלט מתחנה בין קירות החדר
והחדר נושבות בו רוחות העולם
ובכל זאת עומד בו ניוח של פגור
של שגר העדר
אותותיו חתומים
מדלתות לא יצא שום אדם.

לצד הזמן הקיר נסדק
חרק יוצא חרק נדחק
יונק קטן, אפה חרק
אל תפחד
קום צא
לבדך
לא עדר לא חדר
רק מופץ אור-ירח
סלע משפיע על סלע
אהבה לבנה וקרה וקשה.

מעדרים המבקשים לרמס אותך –
התרחק
מחגורים המבקשים לגיס אותך –
התנתק
ויתגדל ויתקדש שמה רבא –

81
102

80
102

שְׁנוּ יַעֲרִים

יונדב פרידמן

למוֹדֵי יַעַר, הָעֵרָה רִאשׁוֹנָה:

לצומח – חפשׁ שְׁמִים אַחֲרֵים מִשָּׁל הוֹרִיף

הַבְּנֵת הַנְּחִיָּה, הָעֵרָה שְׁנִיָּה:

אִם עָלִיף מְרִירִים, הַבֵּט מִסְבִּיבָךְ עַל הָאוֹר הַנֶּחֱמָס. דַּע אֶת גּוֹזְלִיךְ, חֲלָקֶם

מִצְלִים עָלֶיךָ עַד עֶצֶם הַחֹשֶׁךְ הַזֶּה

חֲנוּקוֹ תַּחַת חֲנוּקוֹ וּפִיגְמָנוּט תַּחַת פִּיגְמָנוּט, הָעֵרָה שְׁלִישִׁית:

חֵילֹת רוֹצוֹת מִמֶּךָ זֶהוּ אֲבָל אִתָּה תַּעֲשֶׂה בָּהֶן צָבָעִים

עַל הַהִסְטוֹרִיָּה שֶׁל הַבֶּסֶר בְּקֶרֶב בְּנֵי חֲמָרָה, הָעֵרָה רְבִיעִית:

הַיַּעַר קֹדֶם לַיַּעֲרוֹ

הֵיכּוֹ שֶׁשָּׁעַד אֵיל אֲדָמוֹנִי, שֶׁם תִּהְיֶה חֲמָצָה סְלִיצִילִית, הָעֵרָה חֲמִישִׁית:

עָבוּר אֵלּוּ שְׁלֹא נֶאֱכְלוּ אֵי פֶעַם, שֶׁנִּבְטוּ הַרְחֵק מִכָּל נֹגֶס וּנְגִישָׁה, מְרִירוֹתָם

שֶׁל פּוֹרְחִים אַחֲרֵים, רַעֲלֵיהֶם וְקוֹצֵיהֶם, לְעוֹלָם יִתְפַּסּוּ כְּמוֹת שֶׁהֵם, כְּמוֹת

שְׁבָהֶם, בְּרַחוּק זָקָה

חֲפוּשִׁית הָאָרוֹן מִנְסָה אֶת הַיִּזְמָה בְּקִלְפָּה, הָעֵרָה שִׁשִּׁית:

כָּל ! מְבַקֵּשׁ לְהַפִּיךְ אֶת פְּנִימָךְ לְ! בַּעֲכָשׁוֹ הַיִּדִיעָה. הַטֵּבַע זִמְמוֹ בְּשֶׁרֶף תוֹר,

הַצִּף אוֹתוֹ בְּלִבָּה אֲצֹר אֶת כְּרִסוֹמוֹ בְּמַעֲבֵה טִפָּה

מֶה שְׁאֹדוֹרָנוּ רָצָה לוֹמַר הוּא שֶׁ, הָעֵרָה שְׁבִיעִית:

אֵל לַיַּעַר לְשִׁגּוֹת בְּמִטָּע

פָּגֶר לֹלֵא זָבוּב לְזָבוּב לֹלֵא פָּגֶר, הָעֵרָה שְׁמִינִית:

בְּאַחֲרִית גּוֹפִים לְכָל מוֹלְקוּלָה בָּךְ יִהְיֶה קוֹרְאִים

רַק לְבַעֲלֵי גִלְגּוּל מֵלֵא יֵשׁ חֲלָק לְעוֹלָם הַבָּא, הָעֵרָה תְּשִׁיעִית:

שְׁלֹשׁ שָׁנוֹת תוֹלָע שֶׁל גִּזְזִים שְׁבִילִים עָבוּר יוֹמִים שֶׁל בַּעֲרָה גְּחִילִית עֲרָלָה,

עָבוּר סַעַר אוֹר שְׁמִזְמוֹ מִן הַמַּתְגַּלְגָּלִים הַזְדוּגוֹת, הַטָּלָה וּגְוִיעָה

בֵּית שְׁחֵי יֶרֶק בּוֹחֵשׁ בְּחִלְטֹת שְׁמֵשׁ, הָעֵרָה עֲשִׂירִית:

זַעֲתָם שֶׁל מַחֲסִנָּיִם הִיא עֲדָרֵי גֶשֶׁם, פְּלוּמַת נוֹזְלִים לְרֹף הַנֶּטְבָּע

רוּחוֹ הַקְּלִגְסִית שֶׁל מַפּוּחַ נוֹתָנָה עֲזָאזְלָה בַּעֲרַמַת מַחְבְּרִים, הָעֵרָה אַחַת עֶשְׂרִיה:

חֲיִיכָם הֵם פִּרְשָׁנוֹתוֹ שֶׁל עֲלֵה צִפְצָפָה לְמְרוּצַת הַפוּטוֹנִים, לְמַגַּע חָלָל בְּאִישׁוֹנֵי

הַנִּקְרָא

מִפְּנֵי שִׁיבָה תִּשְׁתַּהֲהֶה וְהַדְרַת פְּנֵי סְקוּוֹיָה, הָעֵרָה שְׁתִּים עֶשְׂרִיה:

הַהוֹלָכִים עַל כֶּכָּה מִיִּשְׁבִּים אֶת הָאֵשׁ בַּחִיק הַזֶּה וְזֶה, מְבַעֲרִים אֶת צִלְמָם

לְצִלְמָה, מִצִּלְמָה, בְּצִלְמָה

יַעַר חוֹל נוֹדֵד מִנְעֵץ מְקוֹם לְעֶבֶר יוֹרֵה תְּנוּעָה, הָעֵרָה שְׁלֹשׁ עֶשְׂרִיה:

גְּרָגִירֵי סִהְרָה עַל סְפוּנוֹ שֶׁל חֲגַב סוּדָנִי בְּמִסְעוֹ לְאַרְבֵּה

כָּל הַמַּאִיר פִּיטוֹפְרוֹם בָּעֵלָה אֶחָד, הַעִיר צֶמַח וּמֵלֵא, הָעֵרָה אַרְבַּע עֶשְׂרִיה:

בְּשׁוֹנָה מְרוֹדֶפִי גִפִּים וּבַעֲלֵי עֵין בִּלְתִּי נְשִׁירָה, עָלִיו שֶׁל הַמַּעֲפִיל מוֹדֵדִים

בְּרַחֵב אוֹר אֶת גְּבֵה הַחֹשֶׁךְ

בְּקֶרֶת אֶכְלוּסִין מְדַלְגָּת מַתְאֲנָה מוֹאֲצָת לְבֶסֶר רְעוּמָה, הָעֵרָה חֲמֵשׁ עֶשְׂרִיה:

אֲחִילוֹ מִשְׁכַּנִּיךְ לְפָרִי גּוֹזֵר עָלֶיךָ לְהַבְשִׁיל אֶל הַלְאֵלְתָר בְּבַת מַחִיקָה, לְהַסְגִּיר

אֶת תְּפוּצוֹתֶיךָ לְתֵאִי אֶכִּיל וְנִבְלָע, לְהַפְרִיז נִפְחָךְ עַל מְנַת שְׁעִתֶּיךָ יַעֲבֹר מִפִּי

טִבְעַת לְאֻדְמָה. בְּצִאֲתָךְ לְהַגְמֵל מַעֲנֶפֶיךָ הַמַּהֲגָרִים מִן הַכְּבִידָה, תוֹ עֲסִיסָךְ לְכָל

הַכְּרֹם, הַשֶּׁק מְהֵלֶךְ לְעֶרְמָה

נִפְתַּ אֲוִמְרִים, דַּעוּ לָכֶם כִּי אֵין מַחוּק שְׁפָנוֹי מַחֲלָל, הָעֵרָה שֵׁשׁ עֶשְׂרִיה:

כָּל פְּרוֹתִינוֹ הֵם תְּרָגוּם לְשִׁמֵּשׁ

בְּקֶרֶב הָאֵילָנוֹת, גַּם צִחְנָחוּ שֶׁל *Sterculia foetida* הִיא פְּרֵה־סוּקְרָטִית,

הָעֵרָה שִׁבְעַת עֶשְׂרִיה:

מִבְּלִי לְרֹאוֹת וְלוֹ זָבוּב מַעֵט, אֲבָקָנֵינוּ מִפְּלִיגִים עַל מִלְאָכֵי רִמָּה לְעֶבֶר פִּתְחוֹן

שִׁחֲלָה. אַהֲבַת רֶקֶב הִיא זָבוּב וְכָל הַשְּׂאֵר הֵנוּ נִשָּׁל לְתוֹעִים בְּפִלּוֹג יוֹדֵעַ

וַיִּדְיָעָה

לְפָנֵי אַרְבַּע מֵאוֹת מִלִּיוֹן אֲתָּ, פְּרוֹטוֹטַקְסִיטִים (prototaxites) הֵיוּ לְעָל,

הָעֵרָה שְׁמוֹנֶה עֶשְׂרִיה:

הַפְּטֵרִיּוֹת הֵיוּ הָרִאשׁוֹנוֹת לְלַמְעָלָה, כְּמוֹתוֹן, צוּרוֹתֵינוּ נַעֲנוֹת לְגִבֵּה קוֹרָא

הַפְּטֵרִיָּה יוֹכֵלָה לְהִיּוֹת כָּל הַדְּרָכִים בָּלוֹ וְעָדִיו לְהוֹתֵר פְּטֵרִיָּה, הָעֵרָה תִּשְׁעַ עֶשְׂרִיה:

בְּנִבְחָר אוֹ בְּמִשְׁחָר יִדְעוּךָ פְּטֵרִיּוֹת

דוֹר בָּהֶם כִּי אֵינָם יוֹדְעִים אֶת אֲשֶׁר הֵם קְנִים, הָעֵרָה עֶשְׂדִים:

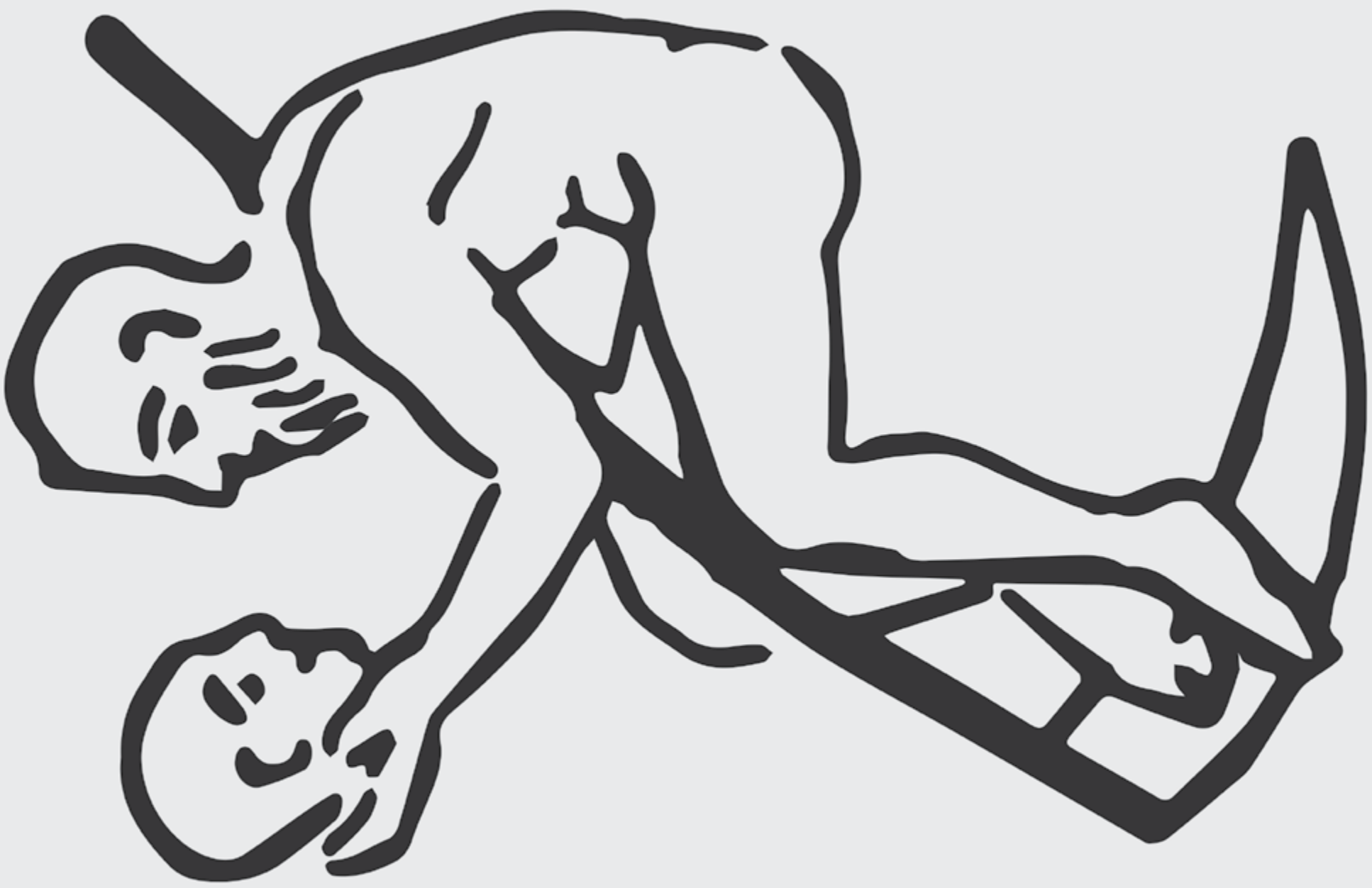
כָּל אִיפֵה נוֹשֵׁר, אוֹחֵז בְּרַפָּאִים שְׂאֲחָזוּ אֶת קוֹרוֹתֵיו. אֲנוּ קוֹרִים יוֹמֵר הֵיכּוֹ

שֶׁלֹּא פְּשָׁתָהּ מִדָּה

-
ה
ב
ה

ל
ה
ב
א

-

ס פ י ש ל

ה

ע

ב

ך

ג

יונה
וולך

ך

ד

:

יונה וולך: לקט עצות לקריאה ולכתיבה

מתוך טרילוגיית "אנדרטה של צרעת" שכתבה וולך בין השנים 1967 ל-1971, ומתפרסמת עכשיו לראשונה בספר "אנדרטה של צרעת: יונה וולך - כל המחזות".

◦ זוהי מציאות. זה לא מהראש, מהדמיון, מהכישרון, מתנת אלוהים – אלא עבודה על חיינו, חוכמתנו. זוהי אומנות. המקורות שלה והפרשנות לגביה. בלי שקרים, המצאות מהראש שמביך כל כישרון עד לאיבוד זהות.

◦ סמלים הם מציאות פנימית שאתה מוציא מבפנים, מעצמך, תמונות מצב. אתה צריך להוציא מבפנים ולא לקחת מבחוץ סמלים. זה מה שהאומנות הישנה עשתה – מהנוף תמונת מצב, מהחוץ. הכיוון הוא מהפנים החוצה ולא להפך, מבחוץ פנימה.

◦ ציפור מסתכלת על הסביבה באותה כמות כמו שהיא מסתכלת לתוך עצמה. זאת אומרת באותו זמן היא מסתכלת החוצה ופנימה. עד שפתאום דחף נורא מנחית אותה על משהו.

◦ רצון הסביבה זו אנרגיה שעובדת על מי שהטרנספורמטור שלו משובח. רצון הסביבה זה כמו בטריות בטרנזיסטור. אף על פי כן, אני כמכונה מקולקלת, הדמיון שלי חי בתוך הסביבה כמו קיום יחיד בתוך חלל ריק.

◦ המין הפיזי לא משחק אצלי הרבה, זכר יכול להיות זכר ועדיין נקבה, ונקבה יכולה להיות נקבה ועדיין מחוסרת מין. אני לא משתחפת במשחק שלכם, לא שהטלפון אצלי שבור, ניתקתי אותו, אני מקשיבה לדברים אחרים.

◦ תשמע, מה שאני אומרת לך הוא סוד גדול. אם אתה רוצה לקרוא נכון, ולקבל מספרות מה שהיא רוצה לתת, תקרא את הספר כאילו שכל הדמויות נמצאות בך, זאת אומרת הרפתקאות באישיות שלך, מגע בין חלקים שונים והמעשים והיחסים שיש בין אחד לשני. תיקח את שייקספיר לדוגמא. הוא לוקח חלקים אופייניים של אישיות, קורא להם בשם, וכיוון שאלה חלקים אוניברסליים בעלי זהות מוחלטת, ואצל אנשים מסוימים מגיעים לתפיסת כלל מראה הדמות, יש להם מילים שמייצגות אותם. אחר כך הוא לוקח חלק שהוא רוח התקופה, זאת אומרת חלק ששופט עצמו לפי דינים מסוימים. זה הוא הגיבור. יתר החלקים נלחמים על אצילותו, עצמאותו, חוזקו, תוקף שלטונו. אבל שייקספיר חי בדור שהאמין באני, לכן הוא לוקח חלקים שיש

בכל אישיות ומביא אותם להתגשמות, לשיגעון, וכך נוצרת אישיות הגיבור. ותמיד יותר קל לקרוא כך בסוף, זאת אומרת, כשאתה מתחיל לקרוא ספר אתה מזהה את החלקים, לקראת הסוף אתה קורא קריאה יותר חופשית מכיוון שהאישיות שלך מזהה כבר בתוכה את החלקים. אם קוראים כמו שאני אומרת מקבלים ולוקחים הכי הרבה שאפשר.

◦ גיבורים של קונרד פונים מהציוויליזציה בגלל החטא. קונרד מספר על הגיבורים שלו מרגע החטא. יעקבסן מספר את תולדות המשפחה, מי הייתה האם ומה תולדות הרגישות, ומסביר את תולדות האסון. אצל קונרד האסון הוא גורל שצפון באישיות, אין זו השתלשלות. זה חלק מהאורגניזם. אצל יעקבסן אפשר לחשוב, אהה, ואם האמא הייתה אחרת... ובעצם קונרד מדבר על אנשים שאחראים לגורלם. ויעקבסן מדבר על אנשים שאין להם סיכוי למצוא את עצמם. אפילו לא להיכשל כהוגן.

◦ על כל גרפומן יש נוכל קטן ועל כל משורר אחד – קרימינל.

◦ הטעות שלך שאתה מתייחס אליי יותר מדי בתור אדם פרטי. אני בקושי אדם פרטי. אני מטבעי אדם בודד. כל פעם שאתה מתייחס אליי כאל אדם פרטי או אל החולשות שלי, אתה מצחיק אותי. הן כלים. אני מעבדה. אני לא פגיעה, אתה מבין, מכיוון שהתגובות הישירות שלי אל הדברים מועטות. התגובות הישירות שלי הן לדברים שפוגעים רק במרכז העבודה שלי, במרכז החיות, במרכז העצבים. ודברים שגורמים לך התלהבות, התלהבות... זו מין טיפשות, התלהבות. מה שאצלך התלהבות אצלי זה שקט ועבודה. ואתה מתייחס אליי בתור אדם פרטי. בתור אדם פרטי היית יכול לטרוף אותי ולהיבנות. בתור אדם בודד, אתה פוחד ממני ומנסה להפוך אותי לאדם פרטי.

◦ היו לשימוש בסמים התחלות. אנשים שהשתמשו בזה סבלו, הם חשבו בסתר ליבם על עצמם ועל מה שהחברה סביבם חשבה עליהם. לא היה להם לפי מה להסכים לדברים שקרו אצלם. תנועות נפשיות, עולמות שלמים היו מוחרמים. ביידון השאיר אחריו יומנים, זיכרונות, ספרים שלמים, שבמותו עברו לידי אשתו והמוציא לאור שלו, והם מרוב פחד, כי הם הכירו את ביידון, שרפו את הניירות, שהיו כנראה חשובים מכל מה שביידון פרסם. החברה לא הייתה מבוגרת כדי לקבל אותו. יש עולמות שלמים. לחיות בעולם אחד, זה כמו להאמין באלוהים, זה לשים סוף לאין סוף של הדמיון והאדם. אנחנו חיים עכשיו בעולם שיש בו קבוצות יותר ויותר גדולות של אנשים שמוכנים להיפתח ולהרגיש יותר. ומצחיק מה שקורה: לא רק שיהודים מאז ומעולם חסמו חיים לעצמם, התנאים בארץ מחייבים אנשים, שחושבים עצמם לישראלים, לחיות באותה אטימות – אבל בטעם רע, בלי השראה.

יונה וולך: בתי המשוגעים שלי

תקציר המחזה "בתי המשוגעים שלי" נכתב כנראה ב-1965, מיד עם צאתה של וולך מבית החולים הפסיכיאטרי בשלביה. וולך בת ה-21 התאשפזה מרצון במוסד, ותוך ימים שידלה את המטפל פרוי פסור מרסל עשהאל להעניק לה את השיפול הניסיוני - והחוקי באותן שנים - באל־אס־די. המחזה עצמו לא הושלם מעולם, אבל מזרעיו נבטו שני שירים גדולים: "אם תלך למסע אל־אס־די" ו"לא יכולתי לעשות עם זה כלום". ב-1985, חודשים ספורים לפני מותה, מסרה וולך את התקציר לפרסום בכתב העת "מאזניים". התקציר, יחד עם רשימת הנפשות הפועלות ופתיחה ללא המשך שלא נמסרו ל"מאזניים", מתפרסמים עכשיו לראשונה בספר "אנדרטה של צרעת: יונה וולך - כל המחזות".

בחורה צעירה בת 19 מכניסה עצמה לבית משוגעים מתוך צורך להבין מה קורה לאנשים סביבה ומתוך סקרנות. יש לה הרגשה שתמצא תשובות לשאלות שם. היא באה עם ספרים, כלי ציור, מכונת כתיבה. הרופא שהיא פוגשת שם מבין אותה כאמן, כפילוסוף. נותן לה חדר לבד, בלי טיפול, וכל התנאים להיות שם כרצונה. מנסים לשכנע אותה לצאת משם אבל היא אומרת שהיא לא מבינה ולא תצא עד שתבין. יש לה ספר, "סמים ונפש האדם", והיא מדברת עליו עם הרופא שלה, הוא אומר שיש לו בבית חולים מסקלין (אל־אס־די טבעי) ושואל אותה אם היא רוצה לנסות. בינתיים הכול נראה נורמלי, זו מחלקה חצי פתוחה והכל שקט פרט לקטטוני אחד שיושב בלי תנועה או נעמד ומרים יד וקופא כך למשך זמן ממושך. היא לוקחת כדור מסקלין ומחכה, כלום לא קורה, והיא חוזרת לרופא ולוקחת עוד כדור. כלום לא קורה והיא חוזרת לרופא ואומרת לו שהיא עמידה בפני השפעת הסם כי היא רגילה לשתות משקאות חריפים והוא נותן לה עוד כדור, כך שמונה פעמים. אחרי כן הוא נותן לה זריקה של הסם הזה. היא יושבת עם אחת החולות, מדברת איתה, כשהיא מבחינה שלצל יש צבעים, היא צוחקת והבחורה אומרת לה: מה קרה לך, את נראית משונה. היא אומרת שהיא רוצה לשתות משהו ויוצאת. היא יושבת לשתות ומתעוותת, היא מרגישה מורעלת. היא קמה, זה עובר לה ונכנסת לחדר של הרופא, מסתכלת על כתב ידה ומנסה להבין מהו כתב ידה. היא מביטה מהחלון החוצה ונשטפת בתחושה של יופי עצום. היא מתחילה להתרגש, יוצאת החוצה מביטה מבעד לחלון במסדרון והיופי כובש ומרגש אותה. היא מתחילה לצעוד בהתרגשות גוברת והולכת, ופוגשת את הרופא שבא לקראתה. איזה יופי, היא מראה לו, אתה רואה איזה יופי, הוא מחייך. איתו אחיות. הם נכנסים לחדר שלו, היא נכנסת בפינה מאחורי הארון ומבקשת ממחטות, היא בוכה. עוד ועוד ממחטות. למה את בוכה, הוא שואל. מהיופי, היא עונה, כל כך יפה. הם יוצאים והיא נשארת לבד. היא מנסה לכתוב על המיטה הפסיכיאטרית, והולכת לרחוץ ידיים. בכפיה. היא פותחת את הברז

91
102

90
102

ודם נשפך על הכיור על המגבת, היא נבהלת עד מוות, ואיזה כוח מושיב אותה שוב ליד המיטה לכתוב. היא מחזיקה את העט ועיניה נודדות לתקרה, תעלות נפתחות בתקרה, שוב היא רוכנת לנייר, ומסתכלת לאחוריה בפרד. שתי דמויות מעורפלות מתקרבות אליה מנסות לחנוק אותה, היא מתפרצת מהחדר החוצה, נדמה לה שהיא הולכת מהר אבל היא מרגישה שהיא בסלואו מושן. היא נכנסת לחדר האחיות, ושואלת איפה הרופא. היא חשה שפיה זז בקושי בסלואו מושן, גם האחות נראית לה כך, שפתיה בקושי נעות והיא שטופה אור סגול והחדר נשטף באור ירוק. שוב היא חוזרת לחדר, מוציאה כלי ציור, נייר פלטה שפופרות, הרופא מגיע ואיתו קהל, מִן־פאות בעיסוק ועובדות שיקום בבגדים ירוקים, סטודנטים, עוד רופא, אחיות בבגדים לבנים, דממה, הם מסתכלים בה. היא יושבת ולאט מורחת את הצבע השחור על ידיה, היטב היטב. מרפאה בעיסוק אחת אומרת תראי מה שהיא עושה, היא מקשיבה, יצאה מהריכוז ואומרת: משחקת בקקה. היא יוצאת ונכנסת לחדר שלה. היא מביטה מהחלון ורואה גליוטינה, ברור לה שהולכים להתיז מיד את ראשה על פשע שלא זכרה מהו. היא אומללה. הרופא נכנס לחדרה בהתרגשות ואומר: אנחנו נעשה אותך מאושרת. היא הולכת במסדרון ומביטה בפנים המדוכאים היושבים ומביטים בה, מישהי אומרת: היה כאן בן אדם נורמלי אחד עשו ממנו משוגע. היא מסתכלת מנסה להבין. הם נראים לה איטיים, חסרי חיים ומשונים. היא נכנסת לחדר ומתחסה בשמיכה ושומעת אותה צועקת רופא, רופא, אני צריכה רופא. היא רואה עצמה ילדה קטנה, נכנסת לחדר הרופא ואומרת לו משהו, הוא צועק עליה: את צריכה לרדת לכיתה ב'. היא במיטה מתייסרת ושומעת עצמה צועקת: אז מה עכשיו אני כמו אחותי. היא רואה עצמה בין אנשים רבים מטושטשים נידונים, כולם בבגדי חאקי דהוי־צבע, אף אחד כבר לא יודע מיהו ומה היה בלי זיכרון בלי עבר בלי עתיד בלי הווה והיא כמוהם נידונה לעולם אינה יודעת מיהי. הטעם בפיה רע. בינתיים הרופא מכנס את כל המשוגעים לדינמיקה קבוצתית. כולם יושבים בעיגול הוא מבקש מהם לדבר על עצמם. היא מצטרפת. בחורה אחת מתחילה לדבר, היא אומרת בהתלהבות: אני אקרא הרבה עיתונים כל יום ויהיה לי מה לדבר עם אנשים. הרופא אומר, יוכבד היא מפגרת, היא לא תקרא עיתונים אף פעם. הבחורה פורצת בבכי מר ונמלטת מהישיבה. הישיבה מתפרקת. בחדר שוכבת אישה, מחזיקה קלצ'ניקוב דמיוני ויורה. היא מאוננת ואחר כך ניגשת לחדר הרופא רוכנת שם בכניסה משתחוה כורעת על ברכיה ומתפללת. היא שואלת אותה מה היא עושה והיא אומרת: רק הוא יכול לעזור לי. הרופא בא, היא אוננה, היא אומרת לו. הוא שואל אותה, כן? היא מכחישה בתוקף. יוכבד מתלבשת יפה, האחות עוזרת לה, יוכבד אומרת: ליז טיילור וברטון יבואו היום לבקר אותי, מנסה לעשות רושם ואומרת הם חברים שלי. האחות מסבירה, זה

-

ה
ב
ה

ל
ה
ב
א

-

העולם שלה. אחת באה בוכה שהידיים שלה הם כמו סמרטוטים, היא לא יכולה לעשות כלום. יוכבד חוזרת בוכה בכי מר, ליז וברטון לא הגיעו. עיניים רודפות אחריה היא מנסה להסתתר, ואחר-כך לעוף דרך החלון. כובלים אותה וקושרים אותה למיטה. היא חולמת חלום, בחלום היא שוכבת על קוביות קרח ענקיות, האור תכלת וקר, הרופא עומד למטה והיא רואה אותו. למחרת היא שואלת אותו אם הוא ניסה פעם מסקלין, הוא אומר שלא לנסות. הוא לוקח, ואחרי כן בוכה, מה עשיתי לך. מרי, אשתו, היא שואלת אותו, רואה צבעים? הוא אומר שלא, ובוכה כל הזמן, מזריקים לו זריקת הרגעה, מגרשים את כולם. כולם נראים לו כמו בובות. היא עומדת וצוחקת.

יונה וולך: שירים שלא פורסמו

שלושה שירים מתוך שני המחזות הראשונים בטרילוגיית "אנדרטה של צרעת", שמתפרסמים עכשיו לראשונה בספר "אנדרטה של צרעת: יונה וולך – כל המחזות".

*

אֹר שֶׁל עֵין חַתּוּל נָח עַל פְּנֵי הַמַּיִם
צֵל דָּג כְּמוֹ זֵיק רַע בָּא וְנָעָלָם
וּפֶעַם רִיק הָאֹר כְּמוֹ עֵין חַתּוּל שְׂבָעָה
לְפָעַמַּיִם הַבִּלְחָה כְּבִדָּה חוֹלֶפֶת כְּתֹאֲוָה.

*

הַיֵּינוּ חֲסָרֵי מִצָּפוֹן
הַתִּיחַמְנוּ עַל
הוֹדְעוֹת אָנָס
קִטְנוֹת בְּמִסְגְּרוֹת
בְּעִתּוֹנוֹת הַיּוֹמִית
עַל כָּל הַפְּרָטִים
שְׂדֵמִינוּ
וְהוֹסַפְנוּ לָהֶם חַיִּים
וְחִכּוֹן
בְּלִי מִצָּפוֹן
כְּמוֹ הַיֵּינוּ
שְׁתַּפִּים

*

אֲנִי רוֹצֶה לְדַפֵּק אוֹתָךְ בַּתַּחַת
אֲנִי רוֹצֶה שְׁתַּרְגִּישׁ
מֶה שְׁאֲנִי מַרְגִּישָׁה
אֲנִי רוֹצֶה
שְׁתַּהֲיָה
כְּמוֹנֵי עֲצָמִי
לְהַרְגִּישׁ אוֹתִי
מִבְּסָנִים
לְהַרְגִּישׁ אֶת
הָעוֹר הַחֲלָק
בֵּין הָאֲצָבָעוֹת
שֶׁל הָאֵהָבָה
מִהֶסוּג הָאֲחֵר
זוֹ הָאֶסוּרָה
לָךְ
וּמִתַּרְתִּי לִי.

יונה וולך: "אני שקוע בחיים פרטיים עד צוואר"

שיר בחלקים ששלחה יונה וולך לעזה צבי. השיר נשלח יחד עם השיר "רוח אהבתי, מסתובבים דברים", שפורסם בקובץ "שני גנים" ב-1969. לא ברור מדוע בחרה וולך שלא לכלול גם את השיר היפיפה הזה בספרה – והוא מתפרסם כאן בפעם הראשונה.

*

אֲנִי שְׁקוּעַ בְּחַיִּים פְּרָטִיִּים עַד צְוֹאֵר
כְּמוֹ בַּחֲלוּת טוֹבְעָנִיִּים אֲנִי שׁוֹקֵעַ בְּחַיִּים פְּרָטִיִּים
לֹא נִמּוּכִים מִיָּד אֲחֵרוֹנִים יְחִידִים
אֲנִי מַעְלִיב אֶת עֲצָמֵי אוֹמֵר שְׂזָה כְּמוֹ חוּט הַצֶּעֶר
כְּמוֹ חוּט יִמְשָׁה אוֹתִי אֲבָל מְסוֹבֵב אוֹתִי כַּעֲרָפֶל
אֲנִי מִבְּטִיחַ לְעֲצָמֵי הַבְּטָחוֹת אֲנִי אוֹמֵר אֲנִי אֶפְעָה
אִם אֲנִי יוֹצֵא בְּעֶזְרֵת הַצֶּעֶר הַזֶּה כָּל מֶה שְׁאֲנִי רוֹצֶה
מִיָּד, אֲנִי מוֹצֵא עֲצָמֵי בֵּין סִבָּר, אֲנִי מַחְנִצֵּל לְפָנַי
וּמוֹצֵא רִיקְנוֹת כְּמוֹ סָכִין אֲרֹךְ שְׁמַפְלֶסֶת לִי בְּסִבָּר
לְפָעַמַּיִם אֲנִי לֹא עוֹמֵד בָּזָה הַרִיקְנוֹת זֶה קִשָּׁה

ב.

הַרִיקְנוֹת זֶה קִשָּׁה
הַרִיקְנוֹת זוֹ מִין רְבוֹנוֹת
זוֹ מִין רְבוֹנוֹת בְּחֻלָּל פְּרָטִי
הַרְבוֹנוֹת הַזֹּאת הִיא מִין בְּדִידוֹת
תָּמִיד מְטַפַּחַת מַלְהֵיוֹת מִיָּדִית
מוֹכֶנֶה לְנִשְׁר לְמַרְגְּלוֹת הָאֲנִי
אֲבָל הַרִיקְנוֹת זֶה כְּשֶׁרוֹן מַלְדָּה
כְּמוֹ שְׁמִנְהִיג הוּא מִין הַשְּׁלֶכָה.

ג.

אֲנִי אוֹסֵר לְהַשִּׁיחַ אֶת דַּעְתִּי וְאִם זֶה קוֹרָה
פְּתָאם שׁוֹב הַכֹּל שׁוֹקֵעַ בְּחַיִּים פְּרָטִיִּים
עַד שְׁחוּזָר הָאֲנִי כְּמוֹ עוֹף חוּל מִהַמְדוּרָה

95
102

94
102

-

ה
ב
ה

ל
ה
ב
א

-

יונה וולך: זוג ומפירים

ב-1976 מסרה וולך למנחם פרי שירים לפרסום בכרך 5 של כתב העת "סימן קריאה", ובהם את השיר "זוג ומפירים". פרי החליט להדפיס רק את חלקו הראשון והקצר של השיר – וכך הוא מופיע עד עצם היום הזה בקובץ "שירה", שראה אור בהמשך אותה שנה. כשוולך קיבלה את הכרך וראתה את מעשה המחיקה, חמתה בערה בה והיא מסרה את חלקו השני והארוך של השיר לעורך "פרוזה" יוסי קריים – שפרסם אותו ברצון. כאן מתפרסם לראשונה השיר המלא, על שני חלקיו.

א.

שׁוֹאֲבִים אֶחָד מִשְׁנֵי חַיִּים וְמַחַ

נִשְׁאָרִים כְּמוֹ שְׂדוּפִים

חֲרֵי עֵינַיִם אֲרָכִים וְרִיקִים

מִסְבִּיב קוֹיִם צִיּוּרִים קוֹנְטוּרִים

לְמָה שְׁהִיָּה פַעַם חַיִּים

ב.

בְּמַצֵּב הַטוֹב הַקּוֹל מְרַגֵּעַ

אוֹהֲבִים עֲצָמוֹ וְאַחֲרִים

חַיִּים לְפִי הַצּוֹיִם

הוֹרְאוֹת חַיִּים

תּוֹדָעָה מְאֻחָדָת

לֹא תוֹדָעָה מְפֻצָּלָת

מִיִּצְגִים מַעֲמָדוֹת שׁוֹיוֹן קִימוֹת

בְּרָגַע שְׁהַחֲיִים אַחֲרֵי עֲצָמוֹ מְפַגְרִים

חַיִּים לְפִי צוֹיִם כְּמוֹ לְפִי תְּאוּרִיָּה

אִיפֹה הַתְּאוּרִיָּה שֶׁל הַחַיִּים בְּקִשִּׁי יֵשׁ

בְּמִקְרָה הַצֶּרֶף נוֹתְנִים הוֹרְאוֹת חַיִּים יֵשׁר מִהַתְּאוּרִיָּה

נוֹתְנִים עֲצוֹת עַל פִּי הַזְמָנָה מַחִית שֶׁל עֲצָמוֹ לֹא כִּהוּא אֶלָּא

כְּאֲנִי רְכוּשְׁנִי

תָּמִיד אֵיזוֹ צֶרֶה שְׁמִסְתַּיֶּמֶת בְּהַתְּזַת רְאשִׁים פְּנִימִית עַל רֶקַע רְכוּשְׁנִי

הַיּוֹם אֲנִי חִיָּה בְּזַמְנִי

גְּרוֹי הַצָּחוֹק מִתְחַלֵּף בְּגֵרוּיִים פְּסִיכּוֹמוֹטוּרִיִּים

וְגֵרוֹי מִינִי בְּפִזּוֹר וּבְחֻלְקִי אֶלָּף לְנִימְפוּמָּנִית

מֶה נִשְׁאָר בְּעֶרֶב הַיָּמִים

מוֹנָה גּוֹ עֵדוֹ אֲבוּד אֶחָד חֻלְקִי אִסּוּף בְּכָל גִּישָׁה וְאַהֲבָה

וְקִשְׁר רוֹפֵף עִם שְׁקִיעָה שֶׁל תְּרַבּוּיוֹת

מֶה נְחוּץ

לְעַמֵּד בְּפָנַי שְׁטִיפוֹת הַמַּחַ

אֶמֶד לְעַצְמוֹ רֶשֶׁם כְּמִרְגָּל אוֹ שְׁלִיחַ דָּת

חֶסֶד הַסֶּדֶר שֶׁל דּוּ-מִינִיּוֹת

לְפָנַי הָיוֹת הַחֵד מִינִיּוֹת כְּדוּ-חַיִּים אִמְפִּיבִּיִּים.

לַעֲגֹל זְוִיּוֹת, שֶׁלֹּא יִחְרַץ שֶׁבֶר הַתָּמִיד בְּמוֹרֵד שִׁיגְלָגֵל לְסוּפוֹ הַמֵּר

דו"ח רְצִיף עַל מוֹתָנוּ הַמְּתַרְחֵשׁ הַמְּנִינֵד אֲמָתִי מִמֶּשׁ חַג יוֹמָטוֹב

בְּעֶצֶב שְׁקוֹל וְעָגֵל הַמְּתַגְלָגֵל בְּמוֹרֵד כְּדַמְעָה

הַכֹּל מְאָרְגֵן וְנִשְׁמֵר בְּמִקְרוּפִילָם אֶחָד נִסְחָא סוּדִית מָוֹת

מְתַרְגְּלִים פְּסִיכּוֹאֲנִלִיָּזָה בְּגוּף נִפְשִׁי מְשֻׁלָּם

חַיִּים מַעַל לְרֵמַת הַחַיִּים הַנִּפְשִׁית מוֹצִיאִים יוֹתֵר מְשֻׁמְכְּנִיסִים

פְּחוֹת מְדִי עֲתִיד יוֹתֵר מְדִי עֶבֶר הַתּוֹצָאָה אֵין הוֹנָה

מִשְׁהוּ בְּרֹאשׁ מְזַמֵּם כְּצֻלִיל יַחַד לָהּ דִּיאֵז בְּרֹאשׁוֹ שֶׁל רַחֲמָנִינוּב

וּבְפָנַיִם מַעוֹפְפִים תְּעוּפָה שְׁלֵעוֹלָם אֵינָה מְתַרְחֶשֶׁת קְפִיצוֹת דֶּרֶךְ שְׁאִין

הוֹלְכִים וּמַחְעֲלָפִים כְּמַעַט

פֶּתַח הַהֲתַרְגְּשׁוֹת לַחַיִּים הַנִּכְנָסִים נִסְתָּם

בְּמִשְׁךְ שְׁנַיִם נוֹסֵף עִמָּךְ לַהֲבָעָה כְּשִׁכְבָּה גְּאוּלוּגִית נוֹסֶפֶת לְעוֹלָם הַמַּתְהַנֶּה

צִפְרִי סוּד מְשׁוֹרְרוֹת שִׁירֵי לַעַג לְמֵר הַמּוֹת הֶזְקוּ וְהַמְנַצַּח:

פוֹרְחִים פְּרָחִים כְּעֶצָמִים שְׁקֻדָּיָה כְּפִסְגָּתָר הַדּוּכִיפֹת כְּמַנְצַח רֹאשׁ כַּחַ

גִּנְרָלִים מְטֻרְפִים צְפוֹר מוֹשְׁלָת בֵּין צִפְרִים עֲצִים וּפְרָחִים

כְּכֻלֵּי נְגִינָה תְּזַמְרֹת שְׁלֵמָה כּוֹרֶתֶת רְאשִׁים בְּצֻחָה רְצֻחָנִית

בְּכָל מִקְרָה שְׁהַהִסְטוֹרִיָּה הַפְּרָטִית נִדְאִית כְּמוֹ זֹ הַכְּלָלִית

שִׁיר יְלָדִים יֵלֵךְ לוֹ וְיִשׁוֹר רְצוּחַ אִם "לְהִיטְלֹר יֵשׁ קֶרַחַת יְלָדִים

מִרֹּאשׁ הָעֵץ, ט"ו בְּשֻׁבָּט הַגִּיעַ חַג לְאִילָנוֹת".

97
102

96
102

ה
ב
ה

ל
ה
ב
א

-

יונה וולך: יעל ושמות אחרים

את תסכית הרדיו "יעל ושמות אחרים" כתבה וולך בקיץ 1974. התסכית שודר ב-27 בנובמבר 1976, בתוכנית הניסיונית "בימת רדיו" בגלי צה"ל, יחד עם תסכית נוסף בשם "קולות". עוד קודם לכן, באוקטובר 1976, שני התסכיתים הודפסו בחוברת העשירית של "פרוזה" – והם מתפרסמים עכשיו בספר "אנדרטה של צרעת: יונה וולך – כל המחזות".

מה הצבע של הזיקית באמת –
אי אפשר לדעת, בהתאם לתכונות של הסביבה שלה.
אפשר לדעת על תכונותיה,
גם אני כך.
ניסיתי לדעת את טיבי האמיתי,
שאינו –
בהתאם לסביבתי הוא.
אפשר לדעת רק את תכונותיי,
כך כל אדם.
אסור לנו לדעת כמה דברים
אחרת יקרה אסון
אבל כל היתר מותר.
מותר לדעת.

ואתה
שנהיית לאיש ההוא
שהיית האיש ההוא
מנסה להיות כמו מה שנראה לו אלוהים.
ההרגלים שלך הם חלק ממך.
עוזב אותי כאן לבד מתחת לחוקים
כן, מתחת לחוקים ולא תחת לשמיים
מתנהג כאוטומט, אדם שעוד תמציא בידי־אחרים.
אנחנו עוד נראה.
אולי
מעשה באיש אציל נפש ואשה שהציקה לו מרות
או באישה אצילת נפש שאשה הציקה לה מרות
או באשה אצילת נפש ואיש שהציק לה מרות
או
יעל.

יעל?
יעל? אני יודע שזאת את.
מה את עושה, יעל,

מה את עושה לי,
אני לומד ואת מפריעה לי.
את יודעת שאני עסוק.
איזה מין בן־אדם את,
מה עשיתי לך.
(נופל על ברכיו בתחנונים, בוכה מרות.)
או, אלי, כמה ירדתי.
אדם כמוני, סמל האצילות.
כן, האדם הממוצע לעולם לא ידע את מעלותיו להגיד כמו את
מגרעותיו,
אני איני פוחד.
אחרי הרס כזה צריך לדעת מאין נופלים כדי לשוב.
פעם גם אני לא מניתי שבחיי כהצלחותיי.
זה נעשה גרוע מרגע לרגע אני נעשה פושע.
האסוציאציות האלה.
מה קרה, מה הפריע לי.
אפשר לראות את זה ביצירת סרט
אבל אני רוצה להבין, לא לעשות אמנות.
אני, אני אדם גדול מאמן
אני רוצה להבין (צועק).
להניח לזה יהיה גרוע יותר מיום ליום, משניה לשניה אני נעשה
אמן יותר ויותר. בסופו של דבר לא אצא מזה לעולם (ברצחנות).
מה זה מפריעים לי?
הם אשמים.
יעל, תפסיקי, אני אומר לך להפסיק.
זה בגללה.
אני כבר אגיד לה בפנים מה שהיא עושה לי
(לעצמו – כמו לעצמי אחר).
אבל אז היא תבין אותי ואת כל
ואני לא רוצה שהיא תבין את אי־הביטחון שלי.
לפקוח עיניה מאשליית האדם החזקה, אין אדם שאינו שביר.
משחק העוצמה התמידית, האדם כעמוד שיש (דמיון רך).
וככה אני נעשה רגיש יותר מיום ליום.
הנה אני יושב וכותב מה שקורה,
לאט זה נעשה חלק ממני.
בהתחלה הכול היה עבר, עכשיו הווה
למה עשיתי ככה ולמה עשיתי את זה,
הנקמות האלו.

כשאדם רוצה לעשות מעצמו צחוק אז הוא יצליח. ככה אמר
המאור הגדול, ככה מדברים מאורות גדולים.

צריך רק לחקור.
אבחנות.

מאיפה הן באות. אני מדבר על אבחנות, אני עושה אבחנות, מעגל לולייני גנטי תולדי, השמות הם הדברים ללמוד שיטה נולדות הבאות. הכול רק שיטות. ביד ריקה לב ריק שכל ריק, בלי פנטיזם, מירוח שההומור יוצר, איפשר הגיהנום של הידע בו הרע כמעט מותר והמשגה עד. הכול רק שיטות, מדובר בשיטות. יעל. אני אומר לך להפסיק, אני יודע שזאת את.

יחורים.
אז איך מרכיבים, כורחים בעץ ענף ומחברים אותו בתחושות. ברור, הרי משהו נשבר. איש לא יבין אותי, נשבר? נשבר.
לא יבינו שום דבר.
אני כותב יומן פרטי, אסור לי להגיד.
איש לא יבין דבר.
יעל תבין.
חוץ מזה אני רק בן ארבעים (הגיל?), החיים עדיין כלואים בי.
איני יכול להבין כל כך טוב מה קורה איתי עכשיו כשאהיה מבוגר מבוגר מבוגר. אולי משהו באמת איני מבין, מה קורה איתי עכשיו. אני מאומץ מדי ליכולתי, נתפס לפאניקות.
היא תשכח אותי ותפסיק לזמזם מסביבי כמו יתוש. זמזום היתוש.
הכול יכול להיות אחרת. חסרים לי 5, 6 ס"מ גובה, – – – אני מתבלבל מהר מדי. אם רק היו לי 5, 6 ס"מ נוספים לגובה.
מוסיף גובה מפחית בלבול. אני מטפל במספר עניינים קטן מדי הכול יכול להיות פשוט יותר, רק 5, 6 ס"מ חסרים לי. וכמה שנים.

אני אוסף זמן. זמן מעץ, זמן מנירוסטה, בלתי מחליד, זמן מחול מתפורר.

ואני מבין הכול בדרך הקשה, נדמה לי. יש לי חום? אני קודח? כואב לי? זו האנושיות, חתול שזקוק לפינוק. לשמוע לעצמי, לכל קולותיי, להבין הכול בדרך הקלה, שהכול מתוך עצמך אל חוצך ולא מחוצך אל עצמך, ולומר שהיה נדמה לפי דרכי, – הגמישות הרוחנית שלי מדהימה, אני אפתור את הבעיה הזאת לבסוף. חצי ממני אמן עכשיו, חצי אדם. גדול. היופי נמשך אחד לעצמו, מתבונן יופי ביופי כלוא היה זה עצמו היפה, כאילו היה קופא, כמו היה רק לעצמו בלי השוואה. היופי אמיץ, תמיד מושווה, המתחזה היה רק כאילו זה.

אבל האמן הזה מפיל אותי.
לבי כילד בן ארבע.
תמהני.

ילד בן ארבע שמודעותו נשברת על ידי האיסור הראשון: אסור לנשק.

ילדים בני ארבע ופחות מגורשים מגן העדן של התודעה: אסור לנשק.

מהגן מציצה התודעה השלמה בפני האם בפני החברה שיברה שבורה

ילד בן ארבע ואז אני נופל, נהיה אמן, אדם גדול, עושה מהזמן חפצים חפצים מסכים, גונב מכל זמן קטע קטן למזכרת, מכייס עצמי

מאושרי.

זאת יעל.

רגע של מנוחה אין לי להתבונן בחולשותיי,

רק אני רואה מצבים נפלאים, מצבים שבורים עלובים, היופי נהיה שקר, רואים כשרואים עלוב, כשהכול נראה עלוב ודוחה ואפשר להתעלם גם מזה.

רק אני מתפנה לרגע וכבר יעל, חולשה אחת אינה מותרת לי, אז מתי מה מי שמאוהב בכלום, בחוסר הניסיון, התאבד בפנימיותו מזמן. דוחה.

חולשה אחת אינה מותרת לי, חולשה אחת, רגע של חולשה וכבר היא תופסת אותי. כמו יתוש. מה אגיד לה, יעל, את יתוש. מהר מדי התבגרתי, התערערתי לגמרי. אני תלוי בהם. סיבות כלליות, כלכליות. איך הרשיתי לה להיטפל אלי, האם היא תפסיק לבד.

יקח מדי הרבה זמן, מצבה אולי אנוש בינתיים. לכל אדם יש רגעי חולשה. אני אוהב להתבונן בחולשות, מקרב אותן מתבונן בעיקשות הטיפשות באי ותרגות ומדמה שיש ביקוש עצום לאוסף התבוננות בחולשות, באוסף מתודות חדיש. זמן, שקט צריך כדי להתבונן בחולשותיי. כולם נזהרים מנומסים פרט לה, מתפרצת בדלת פתוחה הורסת את הזיכרון שלי את כשרון האספנות שלי את אוספי הנפשיים. דיברתי עם עצמי יותר מדי, אוסף דיבורים עם עצמי כך הכול הופך או מחזיק מעמיד כרוחני. ההתמטטות כשהכול נהיה חומרי.

איני יכול להשיב מהלומות איני יכול להלום חייתי במחילות של חיי זמן רב מדי איני רגיל לחיי אחרים כבר. פיתחתי קשר בלי הבחנה בלי בחירה, כמו יחיד שיכול לקרות. אדם שרוצה להרוג יהרוג. הכול מתוכנן בי, חישובים ומזימות. הורעלתי. ידי חדלה מלכתוב, איבריי קופאים, לבי מצטנן כמו לא באמת. איני יכול להעמיד פנים שהכול קורה כאן לידי ובכל זאת הכול לידי.

אנשים החושבים על אנשים חיים בפאניקה העושה קצב לב ורגש בחלל הלא כלום החולה, בחלל המלא אחד כמוני, כמו לא הייתה צנזורה זאת על כל דברי חיים ומוות, כוח אצור דיבור דיבור עושה הכול לאפשרי. כולנו שווים בביוגרפיה, הבדלי זמן ומקום פעוטים, פרטים, אותם גידולים המקנים הבדל. אין אחרי המוות. איפה שאין חיים אין מוות. אלא אם כן חשבתי עצמי בתקופות אחרות למישהו אחר ממה שאני באמת אי שוויון מדומה

ואז אני אבוד באמת ואז דיני נחרץ. עדיין לא מאוחר מדי, רק שש שנים בזבזתי מחיי בחולי ותמרורים, עדיין אני יכול להבין מה קרה למה חשבתי עצמי אז. שום דבר לא נמחק עדיין בזיכור הזיכרון הכול חי אצלי, אני זוכר הכול. הם אינם זוכרים ילדות ולא כלום, כחשו בעצמם אינסוף פעמים אינם עצמם, גם לא ידעו מי הם. הכול מודע אצלי באסוף הזמנים, מתחבר עם עצמי כמו כל הנחלים לים שוב נוזל זמן מחול, בריאותי רופפת. אני צריך שקט די יעל די די די הטרדה מטרד אני צריך לבנות את אני צריך לבנות את עצמי מחדש לדעת מה בעלי חיים בי ומה אדם. ביטוי גס גסות גסות הביקורת העצמית מכשיר ההתאבדות ביד רצון כושל. הכתיבה הנשית שונה מהכתיבה הגברית אנשים אנשים במקום להכיר את עצמי הכרתי אחרים. למה, למי חשבתי את עצמי למישהו אחר מי אלו כל הדמויות הרשומות בספר חיי האם הכרתי אותם בסדר עולה לפחות לפי חוק מסוים? אני יכול להחליף דמות מסוימת באירועי הזמן החסרים לי בכל תקופה ולהחזיר את הסדר על כנו. אני שואל אני מפסיק אני מאבחן הרס גוטי. הזיכרון שלי חתול אחד. המין שלי מתבייש כי לא מפנקים אותו. פשוט וקל חשבתי עצמי לכל מיני דברים אחרים הייתי מגלגל מה שהיה מגולגל גולגל חתול בוכה יותר מכלב נאמן ממנו מה יודעים ממסד עוצר ידע אפילו אפילו על חתולים כמובן על סכסאפיל על קיפודים, על עצמו עושה אותך חושב צודק תמיד משעמם משעמם כרגע ניסיון שמפרק ומפוצץ אותי, כידיע יקר מפוצץ אותי פצצת זמן. אני מתחפש שוב למישהו אחר, ניסויי תודעה שלי. באור ההכרה עולים פני-כל על כל פניי שוב לא ידעתי מי אני.

$$\frac{103}{102}$$

$$\frac{102}{102}$$

שקט זה אני צריך לדעת את כל המבנה שלי
 לשם ביטוח האישיות היחידה שלי, להוציא מסקנות, לדעת על
 מה פטנט האישיות מבוסס
 שמי? פטנט השם
 לא לפגוע בשמי אחד
 אני פוחד את שמי אשכח
 בשמיים צוחקים עליי,
 אז זה מי שחשבת שאתה.
 הכול בסדר. השארתי לה שוב פרצה, את הפרנויה שלי, הפחד.
 יעל מאין את נכנסת אצלי,
 באה בתוך חיי כמו בתוך חצר גינה?
 אני זקוק לאנשים דומים לי אחרת אני
 מאבד הבחנה.
 אני מרגיש מושפל מתוך הרגל
 אני יורד למצב אפס
 השכל שלי הגה חובלים שאני נוהג בו ספינה מייצא לתוך עברי
 כל מה שצריך בהצלחה (אהבה) בהיסטוריה אי אפשר ההיסטוריה
 קבורה מכבר
 חורבה. מי שמתעסק בהיסטוריה כמת נקבר ילך ויחסר
 אהבה ליטופים תפנוקים לילד בן ארבע ואילך
 שדרות החושים שבהן נספג הידע
 תענוגות החושים המכשירים
 יורד גילים ועולה במכשיר הביו הזה
 מגלה לראשונה
 לא נכנע לפיתוי לעשות היסטוריה
 מזה
 כמו היו הדברים מעולם והחלל אד לבן מוחש
 לא התמעט, התרופף דחה נתאבק
 נעלם מגן התודעה כמו לא היו מעולם
 קשר חוכמה אצטקי של התודעה נרפף
 כמו בלי הבדל בין תודעתי לכל תודעה
 לא הפריד השלי שלך
 התודעה שכפסע קבלי קל בא באחת בכול
 כמו אפשר היה מיד להפוך בממש לממש כצו עליון מבלי להרהר
 במרוץ עם הזמן היכן שכל ביטוי זכה בחיי נצח ובפירוש אחד
 בלבד, המעשה
 האדם שגורש מגן התודעה הזה בכסות אישיות כלשהי
 'חהוש' האדם
 אז שכח הכול
 אני מבין אני חי
 אני עושה את הדבר שאינו נמדד או מוגדר במושגים

אנושיים רכיכים אלא בלשון מדע מדויק בלתי־אנושי מדי, בלתי־
 מובן מאליו, עשוי שערכו כעבודה שמשולם עבורה מיד תשלום
 ראשון של חיים המתהווים
 שאחר כך נעשים כמדע.
 יש ריח לפירות יש ריח לפגרים. העיקר הבריאות. ממרחק אלפי
 מילין מגיעים הריחות מספרים לנו איה אנו נמצאים,
 מה הסכנות הצפונות לנו.
 יש ריח לאופי. ריח יפה או ריח מכוער ריח בריא ריח חולה,
 לדעת עם מי יש לנו עסק, עסק יפה עסק מכוער, יש ריח לדבר
 כזה. ואז הקול מדבר, מספר לנו איזה עסק מתבשל. אפשר
 לאטום אוזניים, אפשר לא להקשיב. אז הקול מפורר אותנו
 מבפנים כמו שינוי אקלים, כמו כל שינוי המפורר האסור.
 לקול הזה אין ריח.
 ריח התמונה שתצטייר כללית, עם מי יש לנו עסק. הקול הינו
 פרשנות.
 אני עושה את הדבר שהוא פני אישיותי.
 השדה החשמלי שלי המצייר לי, פניי לפני הרשתית
 כשבירה זוויתית יותר של אור באחד המקומות.
 מה שאדע בכל מקום
 מדוע איני רוצה עצמי
 כמו היה נחוץ לי מישהו מלבדי
 איך אני הולך, איך מביט.
 יעל יעל יעל
 מדוע גבי כפוף, רגלי אינן נענות כמו בפחד
 לבד מחלחל הפחד במקום האהבה, עושה לדברים כולם צורה
 מכוערת כמותו
 "אתה נותן לי ביוגרפיה"
 "אתה הנותן ביוגרפיה לאנשים"
 מדוע לא תעניק גם לי ביוגרפיה, חיים פרטיים.

$\frac{105}{102}$

$\frac{104}{102}$

-

ה
ב
הל
ה
ב
א

-

רוצים לקבל כל
גיליון הבה להבא
שייצא מעתה ועד יקום
עד הבית ונחינס?

הכנסו ורזישמו >

havalehaba.co.il

